

Annual Report School Year 2009-2010

Godišnji izvještaj školska godina 2009/2010.

UWC-IB Initiative in
Bosnia and Herzegovina
UWC-IB Inicijativa u
Bosni i Hercegovini

Chair's Message

Yet another year is behind us. It was successful, because we survived, managed to enrol another generation and achieved IB results better than the average of the twelve United World Colleges. It was successful because we became known in Bosnia and Herzegovina and the region as a unique project that undertakes several important activities directed towards the necessary reform of the secondary school system.

It is true that familiar problems plagued us again this year. First and foremost, there were financial issues. Also, those responsible for education at the state level in Bosnia and Herzegovina have not shown enough interest. However, when we take a look at the past nine years of establishing and enriching the UWC- IB Initiative in Bosnia and Herzegovina we can be proud of how far we have come despite all the obstacles.

We can especially be proud of the results we achieved. These results include the fact that three generations graduated from UWCiM and embarked on the path of higher education. Each generation had about a hundred students. They continued their education at various universities around the world. We also trained a group of new, young UWC teachers who are ready to educate new generations of students. We established good relations with other IB schools in BiH and with some United World Collages around the world.

We became a crucial project when it comes to the reform and improvement of the secondary school system in both, BiH and the region. The students from our UWCiM are often involved in extracurricular activities and they are very welcome to all the universities in BiH and abroad, where they proved themselves to be excellent students. Our seminars for secondary school teachers of various profiles as part of our Centre for Professional Development of Teachers are among the most popular of the kind in BiH.

However, we have new tasks and challenges ahead. We are now quite busy with the re-registration of our project which will soon continue our mission under the new name "Education in Action". We are also appointing new Board members and we believe that with the new team we will be ready to

Poruka predsjednice

Još jedna godina je iza nas. Uspješna jer smo uspjeli opstati, upisati novu generaciju, postići rezultate koji su bolji od onih koje u projektu ima 12 ostalih UWC-a. Uspješna jer smo u BiH i u regionu postali poznati kao jedinstven projekt koji radi nekoliko važnih aktivnosti koje su usmjerene ka tako neophodno potrebnoj reformi srednjoškolskog obrazovanja.

Tačno je da smo i ove godine imali slične probleme kao i ranije, prije svega finansiranje, zatim nedovoljna pažnja odgovornih za obrazovanje na nivou državne vlasti Bosne i Hercegovine. Međutim, kada se osvrnemo i pogledamo na posljednjih devet godina, koliko traje naša aktivnost na uspostavljanju i zaživljavanju UWC-IB Inicijative u BiH, možemo biti ponosni na put koji smo prešli i pored svih prepreka koje su na njemu stajale. Naročito možemo biti ponosni na rezultate koje smo postigli.

Evo nekih od njih. Tri kompletne generacije učenika koje su završile školanja u Koledžu i vinule se u svijet univerzitetskog obrazovanja, svaka od njih sa oko stotinu polaznika. Otišli su na razne univerzitete diljem svijeta da stiču nova znanja. Odgojili smo cijelu klasu novih, mladih profesora u Koledžu spremnih da novim generacijama podare znanje u podučavanju koje su ovdje stekli. Uspostavili smo dobre odnose sa drugim IB školama u BiH i sa nekoliko UWC koledža širom svijeta.

Postali smo nezaobilazni projekt kada se govori o reformi i poboljšanju srednjoškolskog obrazovanja, ne samo u BiH nego i u regionu. Učenici našeg Koledža u Mostaru su rado viđeni u svim aktivnostima srednjoškolaca i rado su primljeni na sve univerzitete u BiH i u svijetu, kao izuzetno kvalitetni studenti. Naši seminari za srednjoškolske nastavnike raznih profila u okviru našeg Centra za profesionalni razvoj profesora u BiH su među najpopularnijim takve vrste u zemlji.

Međutim, pred nama su novi zadaci i novi izazovi. Već neko vrijeme pravimo administrativnu preregistraciju našeg projekta koji će uskoro dobiti naziv *Obrazovanje u akciji*. Biramo i novi Upravni odbor i vjerujemo da ćemo u njegovom sastavu dobiti članove spremne da daju svoj doprinos ka poboljšanju uslova rada, da donesu nove ideje i pomognu u finansijskoj

Prof.dr. Lamija Tanović

contribute to the improvement of overall working conditions, bring new ideas and help the financial stabilization of our extraordinary project. Our College has a new headmistress now, Valentina Mindoljević, who was the very first employee of UWCiM and who gained an immense and valuable experience in the past five years.

I'm deeply convinced that we are facing new challenges and successes in the very important field of education- which is the crucial aspect in the life of every individual.

Professor Lamija Tanović,
Chair of the Executive Committee
of the UWC-IB Initiative in BiH

konsolidaciji ovog izuzetnog projekta. Naš Koledž je dobio novu direktoricu Valentinu Mindoljević, nastavnicu koja je prva počela da radi u Koledžu i koja je stekla veliko i dragocjeno znanje i iskustvo u proteklih pet godina.

Iskreno sam uvjerenja da su pred nama novi izazovi i novi uspjesi na najvažnijem putu u životu svakog pojedinca, putu obrazovanja.

Prof. dr. Lamija Tanović,
Predsjednica Izvršnog odbora
UWC-IB Inicijative u BiH

Table of Contents

Sadržaj

1. Five years of UWC-IB Initiative in Bosnia and Herzegovina	7
1.1. Governance	10
2. United World College in Mostar (UWCiM)	13
2.1. UWCiM Students	14
2.2. Uniting Nations and Cultures	16
2.3. Headmaster's Overview of the School Year 2009-2010	18
2.4. New Headmistress's Message	20
3. Activities and Achievements	23
3.1. College Development.	23
3.2. Academic Achievements	26
3.2.1. University Admissions	28
3.3. Community Service Programme (Creativity, Action, Service-CAS)	30
3.3.1. List of CAS Achievements	32
3.3.2. Official CAS List in he School Year 2009-2010	39
3.3.3. Service Programme in the Post-Conflict Environment	40
3.4. Sharing and Spreading UWC and IB Values in the Region and Beyond.	42
3.4.1. Project Week 2010	44
3.5. Prizes and Awards	47
3.5.1. United World College in Mostar success at the FIRST Robotics Competition	49
3.6. UWCiM Graduation Ceremony: Farewell Class 2010	51
4. Centre for the Professional Development of Teachers in BiH.	57
4.1. Director's Overview	57
4.2. Activities in the School Year 2009-2010	59
5. Financial Statement for School Year 2009-2010.	65
5.1. List of Supporters	66
1. Pet godina UWC-IB Inicijative u BiH	7
1.1. Upravljačka struktura	10
2. Koledž ujedinjenog svijeta u Mostaru (UWCiM)	13
2.1. Učenici Koledža	14
2.2. Ujedinjavanje naroda i kultura	16
2.3. Osrt direktora na školsku 2009/2010. godinu	18
2.4. Poruka nove direktorice	20
3. Aktivnosti uspjesi	23
3.1. Razvoj Koledža	23
3.2. Akademski uspjesi	26
3.2.1. Prijem učenika na univerzitet	28
3.3. Program službe u zajednici (CAS - kreativnost, akcija, služba)	31
3.3.1. CAS uspjesi	33
3.3.2. Popis CAS aktivnosti	39
3.3.3. Služba CAS u postkonfliktnom okruženju	40
3.4. Dijeljenje i širenje vrijednosti UWC-a i IB-a u regiji i šire	42
3.4.1. Sedmica projekata 2010	44
3.5. Nagrade i priznanja	47
3.5.1. Uspjeh UWCiM-a na takmičenju iz robotike FIRST	49
3.6. Svečanost dodjele diploma Koledža: Oproštaj od generacije 2010	51
4. Centar za profesionalni razvoj profesora u BiH	57
4.1. Osrt direktora	57
4.2. Aktivnosti u školskoj 2009/2010. godini	59
5. Finansijski izvještaj za školsku godinu 2009/2010	65
5.1. Lista donatora	66

1. Five years of UWC-IB Initiative in Bosnia and Herzegovina 1. Pet godina UWC-IB Inicijative u Bosni i Hercegovini

The reform of the educational system in Bosnia and Herzegovina with regard to syllabus, methodology and assessment has been painfully slow, and the existing divisions in the classrooms still constitute a major concern for the country's peaceful and viable future. It is with this distressing reality in mind that the UWC-IB Initiative in Bosnia and Herzegovina was founded back in 2005. It proposed to develop a pattern for a convincing classroom model which could make a new path for the country's educational system. Establishing such a pattern drew on the UWC movement and IB, two systems with 40 years of experience, the former in working with pupils of different national, ethnic and cultural backgrounds and the latter in international education and curriculum development, recognized by the countries and universities around the world. Looking back on the work of the UWC-IB Initiative in BiH, a remarkable number of goals have been achieved in only five years while facing the challenges of the post-war environment in Bosnia and Herzegovina.

In March 2005, the UWC-IB Initiative ran preparatory activities and at the same time it had to ensure financial and political support for its programmes. Such efforts resulted in the opening of the United World College in Mostar (UWCiM) and the establishment of the Centre for Professional Development of Teachers in BiH in 2006.

Reforma obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini u pogledu nastavnih planova i programa, metodologije i ocjenjivanja je bolno spor proces, a postojeće podjele u učionicama još uvjek predstavljaju veliku prepreku mirnoj i stabilnoj budućnosti zemlje.

Imajući u vidu tu turobnu i bolnu stvarnost, UWC-IB Inicijativa u Bosni i Hercegovini utemeljena je 2005. godine. Inicijativa je predložila obrazac za uvjerljiv nastavni model koji bi otvorio novi put za reformu obrazovnog sistema u zemlji. Utvrđivanje takvog obrasca ujedinilo je pokrete UWC-a i IB-a, dva sistema s četrdesetogodišnjim iskustvom, prvi u radu s učenicima pripadnicima različitih nacija i kultura, a drugi u razvijanju koncepta međunarodnog obrazovanja i nastavnog programa, koji priznaju zemlje i univerziteti širom svijeta.

Osvrtom na rad UWC-IB Inicijative u BiH u proteklom periodu, može se reći da su u samo pet godina, usprkos svim izazovima koje donosi postkonfliktno okruženje u Bosni i Hercegovini, postignuti značajni ciljevi.

U martu 2005., UWC-IB Inicijativa je obavljala pripremne aktivnosti, istovremeno obezbjeđujući finansijsku i političku podršku za svoje programe. Rezultat tih napora je bilo otvaranje Koledža ujedinjenog svijeta u Mostaru (UWCiM) i osnivanje Centra za profesionalni razvoj profesora u BiH u 2006. godini

Until August 2010, thanks to our generous supporters and the enormous energy and commitment of all the people on the ground, the results were impressive:

- approximately 350 students were given a chance to attend the International Baccalaureate Diploma Programme (IB DP) at the United World College in Mostar, with more than 60% of them representing all ethnic groups in Bosnia and Herzegovina and coming from conflict and post-conflict countries, such as Iraq, Palestine, Rwanda or Sudan, all scholarship holders;
- a new generation of young, fully trained IB teachers from BiH was educated to take over most of the teaching within the UWCiM and share their skills with their colleagues in the whole country and beyond;
- more than 400 teachers and 90 headmasters, as well as more than 20 representatives from 7 pedagogical institutes and 9 of 15 education ministries attended workshops and field visits organized by the UWC-IB Initiative;
- 15 workshops on various subjects, such as History, Mother Tongue Languages, English, Science and Mathematics were held and conferences were organized;

Teacher training workshop / Radionica u sklopu obuke profesora

Do augusta 2010., zahvaljujući velikodušnim donatorima i ogromnoj energiji, predanosti i angažiranju ljudi uključenih u projekt, ostvareni su impresivni rezultati:

- oko 350 učenika je dobilo šansu da pohađa Program međunarodne maturu (International Baccalaureate Diploma Programme – IB DP) u Koledžu ujedinjenog svijeta u Mostaru. Više od 60% od tog broja su učenici iz Bosne i Hercegovine, predstavnici svih etničkih grupa, te učenici koji dolaze iz zemalja konfliktnog ili postkonfliktnog okruženja, kao što su Irak, Izrael, Ruanda ili Sudan. Svima njima su dodijeljene pune stipendije za školovanje;
- nova generacija mladih IB profesora iz BiH je u potpunosti obučena da preuzme veći dio nastavnih aktivnosti u Koledžu i podijeli svoje znanje i vještine s kolegama iz cijele zemlje i šire;
- više od 400 profesora i 90 direktora, kao i više od 20 predstavnika 7 pedagoških zavoda te 9 od 15 Ministarstava obrazovanja je bilo uključeno u seminare i studijske posjete u organizaciju Inicijative;
- organizirano je 15 stručnih radionica iz različitih predmeta, uključujući istočnu, maternji i engleski jezik, prirodne nauke i matematiku, a organizirane su i brojne konferencije;

Biology practicum in the UWCiM / Praktikum iz Biologije u Koledžu

- a strong network was developed for and by students in Bosnia and Herzegovina and the region, as demonstrated by the extension of community service programme CAS (Creativity, Action, Service) and the Project Week.

In order to achieve all the above, a strong partnership was firmly established with several institutions in Mostar and beyond:

- **the City of Mostar** - which consigned some facilities in Gymnasium Mostar for permanent use of UWCiM;
- **the Ministry of Education of Herzegovina-Neretva Canton** -which supports UWCiM by paying salaries to several local teachers and covering overhead expenses;
- **Gymnasium Mostar** - in facilitating further integration of students in Mostar and beyond it through the community service programme;
- **Second Gymnasium Sarajevo and Gymnasium Banja Luka-** in popularising IB curriculum and its teaching methods in BiH.

In addition to its core activities, UWC-IB Initiative developed a proactive cooperation with the education authorities in Bosnia and Herzegovina, thus securing the recognition of IB Diploma in Republika Srpska and Herzegovina-Neretva Canton. In cooperation with Slovenian educational experts and the Slovenian Centre for European Perspectives (CEP), UWC-IB Initiative organized several study visits to the Slovenian educational institutions for the representatives of cantonal and entity education ministries and pedagogical institutes in the country, aimed at familiarizing them with the process of the Slovenian secondary education reform based on IB. UWC-IB Initiative was also presented on the 7th annual conference of all education ministers in BiH in 2009. While the UWC-IB Initiative's work is impressive, the current situation requires constant action and determination in preparing the ground for a more democratic, engaged and civic education system which places students and teachers in its centre. UWC-IB Initiative's essential role and mission shall therefore continue to resonate in today's Bosnia and Herzegovina, and we shall keep on playing an active role and making our voice heard.

- učenici Koledž su u Bosni i Hercegovini i regiji uspostavili jaku mrežu kontakata, što dokazuje i razvoj programa služenja u zajednici (kreativnost, sport, služba – CAS) te Sedmice učeničkih projekata.

Da bi se u svemu tome uspjelo, stvoreno je snažno partnerstvo s nekoliko institucija u Mostaru i šire. To su:

- **Grad Mostar** - koji je Koledžu ujedinjenog svijeta u Mostaru dao na trajnu upotrebu prostorije u Gimnaziji Mostar;
- **Ministarstvo obrazovanja Hercegovačko-neretvanskog kantona** - koje podržava rad Koledža ujedinjenog svijeta u Mostaru tako što je na svoju platnu listu stavilo nekoliko domaćih profesora te izmiruje komunalne troškove;
- **Gimnazija Mostar** - s kojom se potiče intenzivnija integracija učenika u Mostaru i šire uz pomoć programa služenja u zajednici;
- **Druga gimnazija Sarajevo i Gimnazija Banja Luka** – s kojima se popularizira nastavni plan i nastavne metode Programa međunarodne mature u BiH.

Pored ovih ključnih aktivnosti, UWC-IB Inicijativa je razvila i veoma aktivnu saradnju s predstvincima vlasti u oblasti obrazovanja u cijeloj Bosni i Hercegovini, osiguravajući na taj način priznavanje diplome Programa međunarodne mature u Republici Srpskoj i Hercegovačko-neretvanskom kantonu. U saradnji sa slovenskim Centrom za evropske perspektive (CEP), UWC-IB Inicijativa je organizirala i nekoliko studijskih posjeta slovenskim obrazovnim institucijama za predstavnike kantonalnih i entitetskih ministarstava obrazovanja kao i predstavnike pedagoških zavoda iz cijele zemlje. Svrha tih posjeta bila je njihovo upoznavanje s procesom reforme srednjoškolskog obrazovanja u Sloveniji koja se oslanjala na Program međunarodne mature. Inicijativa je imala svog predstavnika i na 7. Godišnjoj konferenciji ministarstava obrazovanja u BiH u 2009. godini.

I pored činjenice da su rad i rezultati UWC-IB Inicijative u BiH impresivni, trenutna situacija zahtijeva stalnu aktivnost i odlučnost u pripremi terena za demokratičiji, društveno angažirani, građanski obrazovni sistem, u čijem centru će biti učenici i profesori. U tom smislu, uloga i misija UWC-IB Inicijative nastavljaju odjekivati u današnjoj Bosni i Hercegovini. Stoga će UWC-IB Inicijativa u BiH i dalje biti aktivan igrač na polju obrazovanja te će činiti sve da se njezin glas i dalje čuje.

1.1. Governance

The parent legal entity of the UWC-IB Initiative in BiH is an association registered in Finland as "Education from Conflict to Internationalism". The purpose of the Association is to foster education and international understanding in conflict and post-conflict societies and to provide young people, teachers, youth leaders and educators in post-conflict societies with greater access to education and professional development in their countries and abroad.

The Minister, Elisabeth Rehn, is the Chair of the Association and the Patron of the UWC-IB Initiative in BiH.

For managing its affairs in Bosnia and Herzegovina, the Association's Board of Directors formed the Executive Committee of the UWC-IB Initiative in BiH.

Members of the Executive Committee of the UWC-IB Initiative in BiH 2006-2010

- Chair, Prof. Lamija Tanović (BiH) September 2006- present
- Mr Gianfranco Facco Bonetti (Italy) November 2008 – present
- Ms Jasmina Bratić (BiH) September 2006 - present
- Ms Melanie Coquelin (France) May 2008 - present
- Mr Srđan Dizdarević (BiH) May 2009 - present
- Mr Ivan Lorenčić (Slovenia) February 2007 - present
- Prof. Adila Pašalić-Kreso (BiH) February 2009 - present
- Mr David Sutcliffe (UK) September 2006 – May 2010
- Prof. Jeff Thompson (UK) September 2006 - present
- Ms Pilvi Torsti (Finland) November 2007 – November 2008
- Prof. Ugo Vlaisavljević (BiH) February 2009 – April 2010
- Prof. George Walker (UK) September 2006 – December 2008
- Mr Michele Zanetti (Italy) September 2006 – November 2008
- Prof. Davor Vučetić (BiH) February 2009 – May 2009

Non-voting members

- Mr Antonin B. Besse (France) (2005-2006)
- Ms Vanja Ibrahimbegović (BiH) (2009-2010)
- Ms Mirna Jančić (BiH/UK) (2006-2008)
- Mr Paul Regan (UK) (2006-2010)
- Ms Ivana Vrhovski (Croatia) (2008-2009)

1.1. Upravljačka struktura

Pravno lice, krovna organizacija UWC-IB Inicijative u BiH je udruženje registrirano u Finskoj pod nazivom *Obrazovanje od konflikta do internacionalizma*. Misija Udruženja je poticanje obrazovanja i međunarodnog razumijevanja u konfliktnim i postkonfliktnim društvima i omogućavanje većeg pristupa obrazovanju i profesionalnom razvoju mlađim ljudima, prosvjetnim radnicima, mlađim vođama i edukatorima, u njihovim zemljama i inostranstvu.

Ministrica Elisabeth Rehn je predsjednica Udruženja i ujedno pokroviteljica UWC-IB Inicijative u BiH.

U cilju provođenja svojih djelatnosti u Bosni i Hercegovini, Upravni odbor Udruženja je imenovao Izvršni odbor UWC-IB Inicijative u BiH.

Članovi Izvršnog odbora UWC-IB Inicijative u BiH 2006 - 2010

- Predsjednica, Prof. Lamija Tanović (BiH), od septembra 2006. do danas
- Gospodin Gianfranco Facco Bonetti (Italija), od novembra 2008. do danas
- Gospođa Jasmina Bratić (BiH), od septembra 2006. do danas
- Gospođa Melanie Coquelin (Francuska), od maja 2008. do danas
- Gospodin Srđan Dizdarević (BiH), od maja 2009. do danas
- Gospodin Ivan Lorenčić (Slovenija), od februara 2007. do danas
- Prof. Adila Pašalić-Kreso (BiH), od februara 2009. do danas
- Gospodin David Sutcliffe (UK), od septembra 2006. do maja 2010.
- Prof. Jeff Thompson (UK), od septembra 2006. do danas
- Gospođa Pilvi Torsti (Finska), od novembra 2007. do novembra 2008.
- Prof. Ugo Vlaisavljević (BiH), od februara 2009. do aprila 2010.
- Prof. George Walker (UK), od septembra 2006. do decembra 2008.
- Gospodin Michele Zanetti (Italija), od septembra 2006. do novembra 2008.
- Prof. Davor Vučetić (BiH), od februara 2009. do maja 2009.

Članovi bez prava glasa

- Gospodin Antonin B. Besse (Francuska) (2005 - 2006)
- Gospođa Vanja Ibrahimbegović (BiH) (2009 - 2010)
- Gospođa Mirna Jančić (BiH/UK) (2006 - 2008)
- Gospodin Paul Regan (UK) (2006 - 2010)
- Gospođa Ivana Vrhovski (Hrvatska) (2008 - 2009)

Official opening of the UWCIM: Ms. Elisabeth Rehn / Službeno otvaranje: Ms. Elisabeth Rehn

Executive Committee members with H.M. Queen Noor: May 2007 /
Članovi Izvršnog odbora s Nj.V. kraljicom Noor, maj 2007

Executive Committee members May 2009 / Članovi Izvršnog odbora maj 2009

2. United World College in Mostar (UWCiM)

2. Koledž ujedinjenog svijeta u Mostaru

The United World College in Mostar (UWCiM) was opened in 2006. UWCiM is the first UWC with an explicit aim to contribute to the reconstruction of a post-conflict society and also the first college ever which is housed within an existing public school.

The College is based within the Gymnasium Mostar which, as a consequence of the war in the 1990s, teaches two separate national secondary school curricula for the Croat and Bosniak students. UWCiM students come from all ethnic groups in Bosnia and Herzegovina, as well as from the region and abroad. All students live, study and serve the community together, creating a unique example of integrated education in the post-war Bosnia and Herzegovina. UWCiM aims to offer a convincing classroom model of integrated curriculum, thus offering the model for a broader educational reform in the country and the region. It educates students to learn and appreciate their differences, promoting at the same time equality, tolerance and critical thinking.

The College also serves as the Centre for Professional Development of Teachers in BiH, where the teachers receive training in international educational standards.

The success of the College in fulfilling its mission was confirmed by a study conducted by the researchers from the University of Bath's *Centre for the Study of Education in an International Context (CEIC)*, funded by CfBT Education Trust (UK) and published in February, 2010.

From the CfBT/University of Bath Study on UWCiM

"Bringing together, within the UWCiM, students from the three BiH communities as well as from the rest of the world appears indeed to have facilitated the integration to which the UWC-IB project aspired. Many examples were found in this study of friendships formed, preconceptions and stereotypes based on ignorance

Koledž ujedinjenog svijeta u Mostaru (UWCiM) je otvoren 2006. godine. UWCiM je prvi koledž ujedinjenog svijeta koji je osnovan s izričitom namjerom da doprinese obnovi postkonfliktog društva i prvi je koledž te vrste koji je smješten u postojećoj državnoj školi.

Koledž je smješten u prostorijama Gimnazije Mostar u kojoj se, kao posljedica rata koji se vodio u Bosni i Hercegovini devedesetih godina prošlog stoljeća, nastava izvodi prema dva različita nacionalna nastavna plana i programa – jednim za hrvatske, a drugim za učenike bošnjačke nacionalnosti. Učenici Koledža dolaze iz svih etničkih grupa zastupljenih u Bosni i Hercegovini, iz zemalja regije i cijelog svijeta. Svi oni zajedno žive, uče i služe zajednici dajući jedinstven primjer integriranog obrazovanja u poslijeratnoj Bosni i Hercegovini.

UWCiM nastoji ponuditi uvjerljiv model integriranog nastavnog plana i programa i na taj način poslužiti kao primjer sveobuhvatnoj obrazovnoj reformi u zemlji i regiji. Koledž svoje učenike educira da cijene svoje različitosti, istovremeno promovirajući jednakost, toleranciju i kritičko razmišljanje.

UWCiM takođe služi i kao Centar za profesionalni razvoj profesora u BiH tako što ih kroz obuke koje organizira upoznaje s međunarodnim obrazovnim standardima i praksom.

Uspjeh Koledža u ispunjenju njegovih ciljeva i misije je potvrdila i studija koju su proveli istraživači iz Centra za izučavanje obrazovanja u međunarodnom kontekstu Univerziteta u Bathu (CEIC), a koja je objavljena u februaru 2010. godine i koju je finansirao CfBT Education trust (UK).

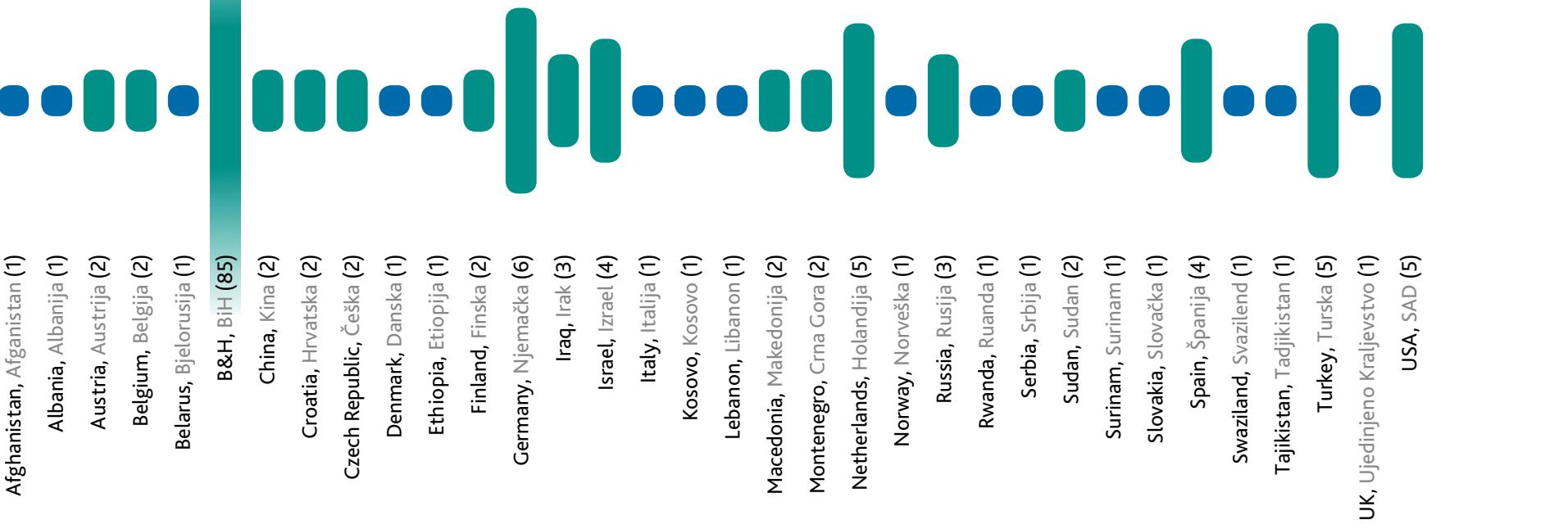
Iz studije o Koledžu koju je proveo CfBT/Univerzitet u Bathu

„Okupljanje u jednoj školi, u UWCiM-u, učenika pripadnika tri etničke grupe zastupljene u Bosni i Hercegovini i učenika iz ostalih zemalja svijeta je, kako se čini, zaista omogućilo integraciju kojoj je projekt UWC-a i IB-a težio. Tokom provođenja studije

abandoned, and prejudices broken down – within the BiH student groups, within the international group, and between the BiH and international groups. Reasons for the changes arising in the student body are clearly complex, but there seems little doubt of the influence on the mindsets and attitudes of the UWCiM students of the student residences, class-based learning experiences, community-based (CAS) activities and interaction with those of other cultural backgrounds.”

2.1. UWCiM Students

In the school year 2009-2010, UWCiM had 154 students from 33 countries, of which 85 were from Bosnia and Herzegovina and 69 were international students from 32 countries around the world. All the local BiH students were rewarded full scholarships for attending IB DP in UWCiM.

2.1. Učenici Koledža

U školskoj 2009/2010. godini Koledž je imao 154 učenika iz 33 zemlje. Od tog broja, 85 učenika je bilo iz Bosne i Hercegovine, a ostali su došli iz 32 zemlje regije i svijeta. Svi učenici Koledža iz BiH su dobili pune stipendije za školovanje prema Programu međunarodne mature.

smo našli na brojne primjere novih prijateljstava, napuštenih pogrešnih i neutemeljenih predodžbi i stereotipa, stvorenih uslijed neznanja i predrasuda – unutar grupa učenika iz BiH, unutar grupe stranih učenika i između te dvije grupe. Razlozi koji su doveli do promjena kod učenika su kompleksni, ali je mijenjanju mentalnog sklopa i stavova kod učenika Koledža nesumnjivo doprinio zajednički život u internatskom smještaju, nastava u učionici, CAS aktivnosti i miješanje s pripadnicima drugih kultura”.

“It is very hard to capture the essence of UWCiM within words. I have found it to be a place of tolerance, discovery and hope. It is a place in which I have recognized diverse spectra of human character, customs and values... UWCiM is a place where I was able to learn about different cultures, opinions and perspectives. It is a place which no one leaves unchanged.” **Milana Kuzmanović, UWCiM student, BiH**

„Veoma je teško izraziti suštinu UWCiM riječima. Za mene je to mjesto tolerancije, otkrića i nade. To je mjesto u kojem sam prepoznala različite spektre ljudskog karaktera, običaje i vrijednosti... UWCiM je mjesto u kojem sam naučila mnogo o drugim kulturama, mišljenjima i perspektivama. To je mjesto iz kojeg niko ne odlazi nepromijenjen.“ **Milana Kuzmanović, učenica UWCiM-a, BiH**

“UWCiM changes countries to faces. We come and know the countries only by their names, we go and have faces representing these countries. Living together with so many different people and cultures does change us and the most amazing thing about it is – you feel connected to the world. UWCiM is definitely showing us the diversity of the world in its microcosmos.” **Caroline Gobena, UWCiM student, Germany**

„UWCiM mijenja zemlje u lice. Na dolasku zemlje poznajemo samo po njihovim nazivima, a kad odlazimo naša lica predstavljaju te zemlje. Zajednički život s toliko mnogo različitih ljudi i kultura nas mijenja, a najnevjerojatnija stvar u svemu tome je da se osjećamo vezani sa cijelim svijetom. UWCiM nam je definitivno pokazao svu raznolikost svijeta u svom mikrokosmosu.“ **Caroline Gobena, učenica UWCiM-a, Njemačka**

2.2. Uniting Nations and Cultures

Diversity of cultures and richness of customs in the UWCiM is most noticeable in boarding houses. The oldest College residence "Sušac", located in the west part of the City of Mostar, is already known to its citizens as an international house, while the "Musala" residence has become a sort of youth centre in its neighbourhood in the east part of the town. UWCiM students unanimously say that this aspect of the vibrant college life is adding most to their unique UWC experience.

This was also documented in the CfBT/University of Bath study.

"Almost without exception, living in residential accommodation was the factor most strongly felt by UWCiM students, teachers and local parents to have influenced change in UWCiM students... Living with others, sharing meals, communal rooms, bedrooms and social time, meant that individuals had to find a way of dealing with each other (regardless of national/cultural/linguistic background) since as they lived together they had to make it work, accommodating each other's different behaviour and practices..."

"Generally, this type of school is not only an educational institution for adolescents who are just about to make more concrete and decisive steps on the way towards their self-fulfilment, but it is also a place where we, the teachers, learn as well and this learning shapes our characters, too." **Ivana Knježević, UWCiM English B teacher, BiH**

"Uopćeno govoreći, ova vrsta škole nije samo obrazovna ustanova za adolescente koji upravo treba da naprave konkretnije i odlučnije korake ka svom samospunjenu, nego je to mjesto gdje i mi, profesori, učimo, a to učenje oblikuje naše karaktere." **Ivana Knježević, profesorica engleskog jezika B u UWCiM-u, BiH**

2.2. Ujedinjavanje naroda i kultura

Raznolikost kultura i bogatstvo običaja u UWCiM su najizraženiji u internatskom smještaju učenika. Najstarija učenička rezidencija Sušac, kuća je koja se nalazi u zapadnom dijelu grada i koju stanovnici Mostara već poznaju kao međunarodnu kuću, dok je rezidencija Musala postala neka vrsta omladinskog centra, kako je nazivaju komšije u istočnom dijelu grada. Učenici UWCiM jednoglasni su u stavu da upravo ovaj aspekt vibrantnog života u Koledžu najviše doprinosi jedinstvenom UWC iskustvu koje će ponijeti sa sobom.

To je dokumentirano i u studiji CfBT/Univerziteta u Bathu.

"Gotovo bez izuzetka učenici Koledža, njihovi profesori i roditelji smatraju da je upravo zajednički život u internatskom smještaju najviše doprinio promjenama kod učenika UWCiM-a... Život s drugima, dijeljenje obroka, zajedničke sobe, kupatila i druženje u zajedničkim kućama su ih natjerali da pronađu način kako da se prilagode jedni drugima (bez obzira na nacionalnu / kulturnu / jezičku pri-padnost), jer kad su već dovedeni u situaciju u kojoj svi žive zajedno, moralni su se potruditi da ta zajednica i uspije, a da se pritom ispoštuju svi njihovi različiti običaji i prakse..."

Sušac residence / Učenička rezidencija Sušac

Godišnji izvještaj za 2009/2010. godinu

2.3. Headmaster's Overview of the School Year 2009-2010

Since the UWCiM was established in 2006, the purpose and mission of the institution has been to promote educational reform in BiH by demonstrating a useful and practical model of a quality education. This has been an ambitious goal inasmuch as it cannot and should not transcend the social, cultural, political and historical barriers which are still hindering reform even on the most basic levels.

But the year 2009-2010 proved beyond doubt that the model at least was secure, even if it had not sufficiently caught the attention yet of those policy makers who might appreciate and then adapt it to the local context. We have defined quality education not only in terms of integration of students (something which is anyway taken for granted in "normal" countries), but also in terms of the expectations of the students to construct their system of ethics, civics and critical thinking around the core principles of the IB and the UWC.

The College has also suffered from an existential crisis, exacerbated by difficulties in accessing the kind of funds which can ensure that it runs at its full capacity of 200 students. The smaller number of 154 students bears witness to this, and that trend is set to continue downward into next year. But the survival of the College owes as much to the students as to the fundraisers. This past year, they managed to organise a day devoted to education reform, a team to take part in an international robotics competition and the fourth Model United Nations Conference. In all these events, students from other schools were invited to take part and did so to great effect.

The survival of the College was precarious this year, and its continued existence owes much to the support of the UWC International Board and to the UWC National Committees who sent us students. We are seen to be working at the sharp end of their mission "to unite peoples." so it is not surprising that our survival is desirable for the movement as a whole.

This last year also saw the high water mark of the role and participation of international staff in the College. The training of local staff which has been going on for four years is now bearing fruit and our staff of local teachers have become expert and experienced IB teachers.

The graduation of 100 students in May brought our number of alumni students to approximately 300. This is a significant lobby group which will grow

2.3. Osvrt direktora na školsku 2009/2010. godinu

Od kada je osnovana 2006. godine, svrha i misija ove ustanove je promoviranje obrazovne reforme u BiH stvaranjem i prezentiranjem korisnog i praktičnog modela kvalitetnog obrazovanja. To je vrlo ambiciozan cilj budući da ne može i ne bi smio prelaziti društvene, kulturne, političke i istorijske barijere koje još uvijek ometaju reformu čak i na najnižim nivoima.

Ali ipak, školska 2009/2010. godina je nesumnjivo dokazala da je model barem siguran, iako nije privukao dovoljno pažnje kreatora obrazovne politike koji bi ga mogli shvatiti i prilagoditi lokalnom kontekstu. Mi smo definirali kvalitetno obrazovanje, ne samo u smislu integriranja učenika (nešto što se u „normalnim“ zemljama uzima zdravo za gotovo) nego i u smislu očekivanja učenika da će izgraditi svoj sistem etike, građanskih prava i dužnosti te kritičkog razmišljanja oko temeljnih principa IB-a i UWC-a. Koledž je prošao i kroz egzistencijalnu krizu koju su obilježile poteškoće u iznalaženju sredstava koja bi mu omogućila da radi punim kapacitetom od 200 učenika. Manji broj učenika od predviđenog, njih 154, su dokaz toga, a izgleda da će se trend smanjivanja broja učenika nastaviti i u sljedećoj godini. Koledž svoj opstanak duguje svojim učenicima jednako koliko i donatorima. U protekloj godini su organizi-

Paul Regan, UWCiM Founding Headteacher / Prvi direktor Koledža

"I sincerely hope that the local politicians will recognize the project of the United World College in Mostar as an excellent example of how the things can be arranged and how it is possible to live together. This College and Gymnasium Mostar are special institutions in Mostar which bring the hope that all the differences and diversities can be mutually appreciated and respected."

Dr. Wolfgang Petritsch, former High Representative in BiH

"Iskreno se nadam da će domaći političari prepoznati projekt Koledža ujedinjenog svijeta u Mostaru kao izvanredan primjer i pokazatelj da se stvari mogu dovesti u red i da je moguć zajednički život. Ovaj Koledž i Gimnazija u Mostaru su jedinstvene institucije u Mostaru koje nam ulijevaju nadu da se razlike i raznolikosti mogu međusobno uvažavati i poštovati." **Dr. Wolfgang Petritsch, bivši Visoki predstavnik u BiH**

in the years to come and exert more influence. This time cannot come soon enough both for the College and for BiH. Although many of them are now abroad finishing their education in the USA, Europe and elsewhere, I am sure that many of them will return and put those attributes learned at the UWCiM to good use.

Paul Regan, Founding Headteacher (2006-2010)

rali dan posvećen obrazovnoj reformi, tim naših učenika je učestvovao na međunarodnom takmičenju iz robotike, a organizirana je i četvrta Konferencija Model Ujedinjenih nacija. Učenici iz drugih škola su pozivani da učestvuju u ovim događajima i svi su se odazvali našim pozivima. Opstanak Koledža je i ove godine bio neizvjestan, a nastavak svoga postojanja mnogo duguje podršci Međunarodnog odbora UWC i Nacionalnih odbora UWC koji su nam slali učenike. Smatra se da radimo u najtežem području kad je u pitanju misija pokreta „ujedinjenja naroda“ pa nije iznenadujuće što je naš opstanak poželjan za cijelokupan UWC pokret.

U protekloj školskoj godini zabilježen je vrhunac uloge i učešća stranih profesora u radu Koledža. Obuka domaćih profesora, koja traje već četiri godine, sad donosi plodove i naši domaći profesori su postali stručni i iskusni IB profesori.

U maju je maturiralo 100 učenika i s njima se broj naših bivših, učenika popeo na gotovo 300. To je značajan broj učenika za lobiranje. Taj broj će i dalje rasti u narednim godinama i oni će vršiti sve veći utjecaj. To vrijeme ne može doći dovoljno brzo ni za Koledž ni za cijelu BiH. Iako su mnogi od njih danas u inostranstvu i završavaju studije u SAD-u, Evropi i drugim dijelovima svijeta, siguran sam da će se mnogi od njih vratiti i na najbolji mogući način iskoristiti sve ono što su naučili u UWCiM-u.

Paul Regan, Prvi direktor Koledža (2006-2010)

"The projects like this are true path to the EU for the whole BiH."

Dr. Franz Fischler, Chair of Austrian UWC Network and Former EU Commissioner for Agriculture

„Ovakvi projekti su pravi put prema Evropskoj Uniji za cijelu BiH.“

Dr. Franz Fischler, predsjednik Mreže UWC Austrije i bivši povjerenik EU za poljoprivredu

2.4. New Headmistress's Message

After two years of struggling for our future, we are finally confident to say that we overcame the status of a temporary project and became an equal member in the family of UWC colleges. We are facing our fifth year with many challenges ahead, but we are determined to continue the path cleared by our hard work and efforts. We showed that placing a UWC in a post-conflict society draws out the best of the movement and presents a valuable tool in building more viable future in the region.

Building good foundations is a tough job to do, but all those who were involved in it did an amazing job in making the UWCiM a recognized institution of academic excellence, as it is now: an example of positive improvements in education, a place where a valuable exchange between all the stakeholders in education process in the country takes place and a showcase of the power that lays in each of us to change things for better through community work.

The City of Mostar and Gymnasium Mostar have been our partners from the very beginning and one of the main aims for our immediate future is to deepen those crucial partnerships. Gymnasium Mostar, with which we share the

Valentina Mindoljević, UWCiM new headmistress / Nova direktorka Koledža

2.4. Poruka nove direktorice

Poslije dvije godine borbe za budućnost konačno možemo sa sigurnošću reći da smo prevazišli status privremenog projekta i da smo postali ravnopravan član porodice UWC koledža. Danas, u petoj godini postojanja, pred nama su još uvijek mnogi veliki izazovi, ali smo odlučni nastaviti istom stazom obilježenom našim naporanim radom i trudom. Dokazali smo da smještanje UWC u postkonfliktno okruženje izvlači ono najbolje iz pokreta i daje vrijedan doprinos u izgradnji stabilne budućnosti u regiji.

Izgradnja temelja je težak zadatak i svi oni koji su bili uključeni u njega su uradili odličan posao. Rezultat naših napora je da je UWCiM danas priznata institucija koja posjeduje akademsku izvrsnost. Koledž je primjer pozitivnih napredaka u obrazovanju, mjesto gdje se odigrava vrijedna razmjena među svim akterima uključenim u proces obrazovanja širom zemlje i uzorni primjer snage koja leži u svima nama i koja nam omoguće da stvari mijenjamo na bolje svojim angažmanom u zajednici.

Grad Mostar i Gimnazija Mostar su naši partneri od samog početka i jedan od naših osnovnih ciljeva u bliskoj budućnosti je jačanje tih veoma bitnih partner-

"The College managed to survive a major crisis in its short history. We proved to ourselves that we are determined to stay and continue with our mission of being a point of encounter of different cultures, ideas and dreams." **Dženan Hakalović, UWCiM History teacher, BiH**

„Koledž je uspio preživjeti najveću krizu u svojoj kratkoj istoriji. Sami smo sebi dokazali da smo odlučni u namjeri da ostanemo i nastavimo našu misiju i budemo mjesto susreta različitih kultura, ideja i snova.“ **Dženan Hakalović, profesor istorije u UWCiM-u, BiH**

building, is itself a bright example of how the schools teaching two different national curricula can coexist and cooperate. Therefore, Gymnasium Mostar will be our partner in stepping forward towards further implementation of teaching models and approaches to education, where the students and teachers are those from whom any reform in this field should start.

Moreover, to enhance our impact on the peace-building process, we will work hard on extending our IB curriculum by introducing Peace and Conflict Studies, organizing summer schools and opening our regular extracurricular CAS activities for the interested students from outside UWCiM.

With all the contemporary changes and definition of clear targets, I believe that we are at the beginning of a long-term impact, not only in the region, but also in other countries, through the young people from all over the world who will be skilled to implement positive changes in their own societies after finishing their education in UWCiM.

**Valentina Mindoljević,
UWCiM Headmistress (July 2010)**

"I want to go back home, promote education and human equality and help the marginalized people in my society. That's what I have learned in UWCiM, to help someone to help the next. It is with this cycle that we can defeat poverty cycle." **Talat Evers, UWCiM student, Sudan**

„Želim se vratiti natrag u svoju zemlju, promovirati obrazovanje i jednakost svih ljudi i pomoći marginaliziranim ljudima tamo. To je ono što sam naučila u UWCiM-u: pomoći jednom čovjeku da bi on mogao pomoći sljedećem. Samo s takvim krugom možemo pobijediti krug siromaštva.“ **Talat Evers, učenica UWCiM-a, Sudan**

skih odnosa. Gimnazija Mostar, s kojom dijelimo zgradu, je i sama svjetli primjer kako škola u kojoj se nastava odvija prema dva različita nastavna plana i programa može koegzistirati i razvijati suradnju. Gimnazija Mostar će zbog toga ostati naš partner u daljoj provedbi nastavnih modela i pristupa obrazovanju u kojima će učenici i njihovi profesori biti polazna osnova svake reforme.

Pored toga, da bismo pojačali svoj utjecaj na mirovni proces, radit ćemo na proširenju nastavnog plana i Programa međunarodne mature uvođenjem predmeta mirovne i studije razrješavanja konflikt-a, organiziranjem ljetnih škola i otvaranjem naših redovnih CAS aktivnosti za zainteresirane učenike iz drugih srednjih škola.

Sa svim promjenama koje uvodimo i jasno definiranim ciljevima, vjerujem da se nalazimo na početku dugoročnog utjecaja, ne samo u regiji nego i u drugim zemljama, uz pomoć svih onih mladih ljudi iz cijelog svijeta koji će naoružani vještinama stečenim u UWCiM-u uvoditi pozitivne promjene u svojim zemljama nakon završetka školovanja.

**Valentina Mindoljević,
Direktorica UWCiM-a (July 2010.)**

3. Activities and Achievements

3. Aktivnosti i uspjesi

3.1. College Development

- the 4th generation of 54 students from 16 countries successfully enrolled;
- the common UWCiM and Gymnasium Mostar library was officially opened in the school attic;
- UWCiM officially introduced compulsory learning of Bosnian/Croatian/Serbian for the international students, as it is essential for their integration in the community;
- the constant staff appraisal system was established within the UWCiM
- the internal workshop was organized within the school, covering the topic of "Experiential Learning";
- UWCiM CAS Coordinator and Chemistry teacher attended professional IB workshops in Zürich (Switzerland) and Seville (Spain);
- UWCiM made an agreement with the Austrian Ministry of Education about the secondment of a French and English teacher for the two-year period with the possibility of extension;
- UWCiM started the implementation of the ecological project "I'm Green" within College premises and student residences, saving energy and trying to achieve a long-term energy self-sustainability;
- a new model of student representation was introduced in the UWCiM and the two elected student representatives are now members of the College Leadership Team;
- student welfare in the UWCiM is improved by appointing permanent professional house fellows and by introducing a new position of the Welfare Coordinator;

3.1. Razvoj Koledža

- uspješno upisana 4. generacija polaznika Koledža, ukupno 54 učenika iz 16 zemalja;
- u potkrovju škole službeno otvorena zajednička biblioteka Koledža i Gimnazije Mostar;
- Koledž uveo obavezno učenje bosanskog / hrvatskog / srpskog jezika za strane učenike, što je od suštinskog značaja za njihovu integraciju u lokalnu zajednicu;
- u Koledž uveden stalni monitoring i sistem ocjenjivanja rada osoblja;
- u Koledžu organizirana interna profesionalna radionica na temu „Eksperimentalno učenje“;
- koordinatorica Koledža za CAS aktivnosti i profesor hemije sudjelovali u stručnim radionicama u Zürichu (Švajcarska) i Sevilli (Španija);
- Koledž s Ministarstvom obrazovanja Austrije sklopio sporazum o angažiranju profesora engleskog i francuskog jezika na period od dvije godine s mogućnošću produženja;
- započeta provedba ekološkog projekta „I am Green“ u prostorijama Koledža i učeničkom internatskom smještaju s ciljem uštede električne energije i ostvarivanja energetske samoodrživosti na duge staze;
- u Koledžu uveden novi model predstavljanja učenika te su dva izabrana predstavnika učenika postali članovi vodstva Koledža;
- briga za dobrobit učenika u Koledžu je unaprijeđena imenovanjem stalnih nadstojnika u učeničkom internatskom smještaju i uvođenjem nove pozicije koordinatora za dobrobit učenika;

- UWCiM and Gymnasium Mostar heads and staff participated in the closing conference of PACE (Project Agency Cooperation Education- www.paceproject.net) and these institutions became partner organizations in the newly introduced project led by United World College of Adriatic (UWCAD) "Adriatic School Authority Platform" (ASAP) which is continuation of PACE;
- results of the research "Student Integration in Bosnia and Herzegovina: Study of the United World College in Mostar", financed by the British CfBT Education Trust and conducted by the professors of the University of Bath (UK) was officially presented on two separate seminars held in Sarajevo on February 8 and Mostar on February 9. "The results were presented by two researchers from the Centre for the study of Education in an International Context(CEIC), Dr. Mary Hayden and Professor Emeritus, Jeff Thompson, who were intensively collecting data among UWCiM and Gymnasium Mostar staff and students from early 2008 until October 2009. Their intention was to investigate the extent to which the aims of the UWCiM are being met with respect to the promotion of greater integration between students from different communities in BiH and all around the world, as well as their links with students from the Gymnasium Mostar. Their core findings suggest that the College did affect greater integration among its students in all aspects of College life, especially within the residential accommodation. The data of greater integration with Gymnasium Mostar are not that clear but it is worth to mention that the initial findings suggest positive trend in that aspect of our study. The hope is that the outcomes of this research will make positive contribution to the informed development of the education system of Bosnia and Herzegovina. CfBT Education Trust decided to finance this study because they believe the findings can help the education authorities to devise sustainable and rational education model based on relevant information, and not only in BiH but also in other countries who are facing recovery after the years of conflicts."

• direktori i zaposlenici Koledža i Gimnazije Mostar su sudjelovali u završnoj konferenciji PACE (Project Agency Cooperation Education- www.paceproject.net), a obe škole su postale i partnerske organizacije u novopokrenutom projektu *Adriatic School Authority Platform* (ASAP) koji vodi Koledž ujedinjenog svijeta Jadrana (UWCAD), a koji je nastavak projekta PACE;

• rezultati istraživanja na temu „*Integracija učenika u Bosni i Hercegovini: Studija o Koledžu ujedinjenog svijeta u Mostaru*”, koju je finansirao britanski CfBT Education Trust, a proveli profesori Univerziteta u Bathu (UK), su službeno predstavljeni na dva seminara održana u Sarajevu 8.februara i Mostaru 9. februara.

„Rezultate su predstavila dva istraživača iz Centra za izučavanje obrazovanja u međunarodnom kontekstu (Centre for the Study of Education in an International Context-CEIC), dr. Mary Hayden i profesor emeritus Jeff Thompson, koji su intenzivno radili na prikupljanju podataka od zaposlenika i učenika Koledža i Gimnazije Mostar u periodu od početka 2008. do oktobra 2009. godine. Njihova namjera je bila da istraže u kojoj mjeri su ispunjeni ciljevi Koledža u pogledu promoviranja veće integracije među učenicima pripadnicima svih zajednica u BiH i cijelog svijeta, kao i njihove veze s učenicima Gimnazije Mostar. Osnovna otkrića do kojih su došli ukazuju na pozitivan utjecaj Koledža na povećanu integraciju među učenicima u svim aspektima života u UWCiM-u, a posebno u internatskom smještaju. Podaci o većoj integraciji s učenicima Gimnazije Mostar nisu baš najjasniji, ali je vrijedno spomenuti da prva otkrića ipak ukazuju na pozitivan trend i u tom dijelu naše studije.

Nadamo se da će rezultati ovog istraživanja dati pozitivan doprinos informiranom razvoju obrazovnog sistema u Bosni i Hercegovini. CfBT Education Trust je odlučio finansirati ovu studiju jer vjeruje da njezina otkrića mogu pomoći vlastima u oblasti obrazovanja u stvaranju održivog i racionalnog obrazovnog modela utemeljenog na relevantnim podacima, ne samo u BiH nego i u drugim zemljama koje prolaze kroz period povratka u normalno stanje nakon višegodišnjih sukoba“.

Gymnasium Mostar and UWCiM's new library / Nova biblioteka Koledža I Gimnazije Mostar

CfBT/University of Bath seminar in Sarajevo / Seminar CfBT/Univerziteta Bath u Sarajevu

"We are becoming a unique community in Mostar. It means that we need to put in an extra effort to prove ourselves. We had a tough period this year, while waiting for the decision about the new generation of students. Now, it is upon us to give our best to avoid the same situation next year and to keep this College in BiH." **Jordanka Marčeta, UWCiM Mathematics teacher, BiH**

"Postajemo jedinstvena zajednica u Mostaru. To znači da moramo uložiti dodatni napor da se dokažemo. Ova godina je za nas bila teška jer smo svi čekali odluku o upisu nove generacije učenika. Na nama je sad da damo sve od sebe kako bismo izbjegli ponavljanje iste situacije iduće godine i zadržali ovaj Koledž u BiH." **Jordanka Marčeta, profesorica matematike u UWCiM-u, BiH**

"I tried to be a teacher who gives students something to take home to think about besides homework. But, I also received something from my students to take home to think about besides assignments and papers to read and mark. Being a teacher in UWCiM and working with intelligent and creative students enrich the mind with knowledge and new ideas." **Merima Homarac, UWCiM Psychology teacher, BiH**

"Nastojala sam biti profesor koji osim domaće zadaće svojim učenicima daje i nešto o čemu mogu nastaviti razmišljati po povratku kući. Međutim, osim radova za čitanje i ocjenjivanje, i ja sam od svojih učenika dobila nešto više o čemu mogu nastaviti razmišljati po povratku kući. Biti profesor u školi kakva je UWCiM i raditi s intelligentnim i kreativnim učenicima kakvi su učenici Koledža obogaćuju um znanjem i novim idejama." **Merima Homarac, profesorka psihologije u UWCiM-u, BiH**

3.2. Academic Achievements

The results of the final IB examination 2010 in UWCI M suggest strong improvement in students' overall performance in comparison with 2008 and 2009. UWCI M is proud to have eight students scoring 40 and more points in addition to 18 students who scored more than 36 IB points. A remarkable improvement is also noted in the general performance in individual subjects.

This significant improvement is attributed to several factors, ranging from the improvement in the selection process for this cohort of students to various measures put in place, including improved conditions for studying in student residences, equipped and better managed library, purchase of more revision books and more active involvement of student representatives in the management of college affairs. A pleasant working atmosphere among teaching and non-teaching college staff, parents and students also helped immensely in improving IB results in 2010.

Grade analysis 2010 - School Statistics / Analiza ocjena u 2010. godini - Školska statistika

Number of candidates registered in the session / Broj kandidata registriranih za završne IB ispite u školskoj godini	100
Number of diploma and retake candidates registered in the session / Broj registriranih kandidata koji su izasli na diplomske i popravne ispite u školskoj godini	95
Number of subject entries in the session / Broj registriranih predmeta u školskoj godini	792
Number of candidates who passed the diploma / Broj kandidata koji su osigurali IB diplomu	81 (85.3%)
Highest diploma points awarded to a candidate / Najviši broj bodova dodijeljenih kandidatu	42 (45 being the maximum awarded/ je maksimalan broj bodova osvojivih na završnim IB ispitim)
Average points obtained by candidates who passed the diploma / Prosječan broj bodova koji su osvojili kandidati koji su osigurali IB diplomu	32
Number of students who scored 32 points average or above / Broj kandidata s osvojenih 32 ili više bodova	40 (49.4%)
Number of candidates who obtained certificates / Broj kandidata kojima je dodijeljen IB certifikat	19 (14.7%)
Average grade obtained at the school by candidates who passed the diploma / Prosječna ocjena kandidata koji su osigurali IB diplomu na nivou škole	5.18

3.2. Akademski uspjesi

Rezultati završnih ispita Međunarodne mature (IB) u 2010.-oj u Koledžu pokazuju značajan napredak općeg uspjeha učenika u poređenju s 2008. i 2009. godinom. Koledž se ponosi činjenicom što je osam njegovih učenika osvojilo 40 i više bodova, uz to što ih je još 18 osvojilo više od 36 bodova na završnim ispitima. Uspjeh učenika u pojedinačnim predmetima je također znatno bolji nego u protekloj godini.

Za ovaj značajan napredak je zasluzno više faktora, od napretka u izbornom postupku za ovu generaciju učenika do raznih poduzetih mjera, uključujući poboljšanje uvjeta za učenje u internatskom smještaju, opremljenu i bolje vodenoj biblioteku, kupovinu više zbirki zadataka i veću uključenost predstavnika učenika u upravljanje Koledžom. Srdačna radna atmosfera među nastavnim i administrativnim osobljem te učenicima Koledža je također mnogo doprinijela poboljšanju IB rezultata u 2010.-oj godini.

"I am so thankful to have experienced such a program which encourages the whole person and gives you so much freedom. Although it is very different from the high school curriculum I experienced in my previous school, I consider IB to be the best possible preparation for the higher education." **Alen Kerić, UWCI M student, BiH**

„Jako sam zahvalan što sam dobio priliku da učim po programu koji potiče razvoj kompletne ličnosti i daje tako mnogo slobode. Iako se mnogo razlikuje od srednjoškolskog programa a u mojoj ranijej školi,

Program međunarodne mature smatram najboljom pripremom za dalje školovanje na visokoškolskim ustanovama.“ **Alen Kerić, učenik UWCI M-a, BiH**

In addition, there were more teacher trainings and mentoring for teachers new to the IB programme. The teaching force is now trained and experienced in running the IB programme, which makes them more confident in teaching and assessing students. However, the tail end of the results had a few students whose results affected the overall mean scores in individual subjects and overall college mean score, which remains the same as last year- 32. This, of course, represents a further challenge in the constant efforts in ensuring that all the students obtain IB diploma at the end of their education in the UWCI M. As more of our teachers have been appointed IB examiners, which implies that they have better knowledge and understanding of IB examinations now, we can expect an even better performance in the years to come.

Proveli smo i više obuka i pojačali mentorstvo nad novim profesorima koji su tek počeli predavati Program međunaroden mature. Predavačke snage su sad obučene i dovoljno iskusne za vođenje IB programa, što im daje mnogo više samopouzdanja u vođenju nastave i ocjenjivanju učenika. Međutim, krajnji rezultati su pokazali i manji broj učenika čiji su slabiji rezultati utjecali na opći uspjeh iz pojedinačnih predmeta i prosječnu ocjenu Koledža koja je ostala ista kao i prošle godine – 32. To naravno predstavlja dalji izazov u stalnim naporima koji se čine kako bi se osiguralo da na završetku obrazovanja u UWCI M-u svi učenici dobiju IB diplome. Kako sve veći broj naših profesora biva imenovan IB ispitivačima, što znači da bolje poznaju i shvataju IB ispite, u narednim godinama možemo očekivati još bolji uspjeh.

3.2.1. University Admissions

The university admission process in the school year 2009-2010 was characterized by the great interest of our students in securing scholarships for their further studies. They were assisted by the UWCiM University Guidance Office which, by now, has gained valuable experience in helping students to secure place at the universities of their choice all around the world. Not only many international and domestic university admissions visited UWCiM, which this year hosted its first University Fair, but the UWCiM's University Counselor also had a chance to visit many, mainly U.S. universities in the college tour organized by the UWC University Counselling Network. The UWCiM Alumni Network also helped in the continuation of an excellent cooperation with various universities. The UWCiM takes pride in getting to know that from autumn 2010, it will have its alumni attending some of the most prestigious world universities, now also including Yale University and Dartmouth College in the USA, King's College London and University of St. Andrews in UK as well as Sciences Po University in France.

Students/ Učenici	Countries of Universities/ Zemlje univerziteta		USA/SAD	UK	Other International Universities / Ostali međunarodni univerziteti	BiH	Military Service / Vojni rok	Gap Year / Slobodna studija godina	Region / Regija	Total / Ukupno
Number of students / Broj učenika	71		4		7	6	3	7	2	100
Percentage / Postotak %	71		4		7	6	3	7	2	100%
International Students / Strani učenici	25		4		4	-	3	6	-	42
Percentage / Postotak	25		4		4	-	3	6	-	42%
Local Students / Učenici iz BiH	46		-		3	6	-	1	2	58
Percentage / Postotak	46		-		3	6	-	1	2	58%

Statistics on places at Colleges / Universities

Total: 100 students

All percentage are made from Total number of students

3.2.1. Prijem učenika na univerzitete

Postupak upisa na univerzitete u školskoj 2009/2010. godini je obilježen velikim interesovanjem učenika za osiguranje stipendija za nastavak studija. U tome im je pomogao Ured za savjetovanje za upis na univerzitete pri Koledžu, koji je već stekao veliko iskustvo u pomaganju učenicima u obezbjeđivanju mesta na univerzitetima po njihovom izboru širom svijeta. Ne samo da su Koledž, koji je ove godine po prvi put bio domaćin Sajma univerziteta, posjetili službenici prijemnih ureda domaćih i stranih univerziteta, nego je i savjetnica za upis na univerzitete pri UWCiM-u imala priliku posjetiti mnoge, uglavnom američke univerzitete na studijskom putovanju koje za UWC koledže organizira Savjetodavna mreža UWC-a za upis na univerzitete. Mreža bivših učenika Koledža također je bila od velike pomoći u nastavljanju izuzetno dobre saradnje s mnogim univerzitetima. Koledž je presretan što će od jeseni 2010. imati svoje bivše učenike na nekim od najprestižnijih svjetskih univerziteta, kao što su Yale University i Dartmouth College u Sjedinjenim Američkim Državama, King's College London i University of St. Andrews u Ujedinjenom Kraljevstvu te Sciences Po University u Francuskoj.

"I couldn't help myself feeling extremely proud of my students going to continue their lives and academic careers in different places and universities throughout the world, of which some are the most coveted institutions in academic terms, like Brown and Oxford." **Ivana Ćišić, UWCiM English A2 teacher, BiH**

"Jednostavno se nisam mogla oduprijeti osjećaju velikog ponosa zbog činjenice da će moji učenici nastaviti živjeti i nizati školske uspjehe u mnogim gradovima svijeta i na poznatim svjetskim univerzitetima koji, u akademskom smislu, ostaju samo predmet žudnje za mnoge, poput Browna i Oxforda." **Ivana Ćišić, profesorica engleskog jezika A2 u UWCiM-u, BiH**

"One cannot teach at the United World College in Mostar without getting swept away with the spirit of this unique school. There's a special chemistry between students and teachers who find lively and interesting classes which sparkle with it. This school is a real gem of an idea." **Barbara Lichtner, UWCiM English A1 and French teacher, Austria**

"Niko ne može predavati u Koledžu, a da ga ne poneće duh ove jedinstvene škole. Ovdje postoji neka posebna hemija između učenika i profesora, koji smatraju da su časovi koji iskre tom hemijom veseli i zanimljivi. Ova škola je zaista dragulj jedne ideje." **Barbara Lichtner, profesorica engleskog A1 i francuskog jezika u UWCiM-u, Austrija**

Service in the Refugee Camp Tasovčići / Služba u izbjegličkom kampu Tasovčići

UWCiM Christmas Concert / Božićni koncert Koledža

3.3. Community Service Programme (Creativity, Action, Service- CAS)

The Creativity/Action/Service Programme (CAS) is central to the IB vision of the "well-rounded student". While academics are an important part, it is equally important for students to establish a sense of balance between school and extra-curricular activities. The CAS Programme gives students the encouragement and opportunities to participate in new and challenging activities in their school and their community.

The strongest side of UWCiM's CAS remains student initiative and leadership in many recently introduced activities and independent projects. This year a special emphasis was placed on environmental projects. UWCiM is the only school in the Balkans and only UWC to have taken part in the global environmental campaign, initiated by the United Nations and the International Debate Education Association. UWCiM students organized numerous public events and campaigns in school, their residences and the city, thus successfully raising the environmental awareness of Mostar citizens.

In terms of CAS, this school year will also be remembered for many more events which included the students from other high-schools, such as the Education Conference, Model United Nations, Sport Tournament for IB schools, Mostar Street Festival and the Volunteer-Credit Project's Social Day.

CfBT/University of Bath study note on the UWCiM's CAS Programme:
"UWCiM teachers reinforced the perception that community-based activities such as CAS had been influential in causing greater integration within the student body, arising in part from students being paired with others from different backgrounds to work together on a shared activity."

3.3. Program službe u zajednici (CAS- kreativnost, akcija, služba)

Kreativnost / sport / služenje u zajednici (CAS) je u centru vizije koju Program međunarodne mature ima o „kompletnom učeniku“. Nastava i učenje su veoma bitan dio, ali je za učenike gotovo jednako važno da razviju osjećaj ravnoteže između školskih i vannastavnih aktivnosti. Program CAS učenike ohrabruje i daje im mogućnost sudjelovanja u novim i stimulativnim aktivnostima u školi ali i u zajednici.

Najjača strana CAS programa u UWCiM-u ostaje učenička inicijativa i njihovo vodstvo u mnogim novopokrenutim aktivnostima i samostalnim projektima. Ova godina je stavila poseban naglasak na ekološke projekte. Koledž je jedina škola na Balkanu i jedini UWC Koledž koji je sudjelovao u globalnoj ekološkoj kampanji koju su inicirale Ujedinjene nacije u saradnji s Međunarodnom asocijacijom za obrazovanje i debate. Učenici UWCiM su organizirali brojna javna događanja i kampanje u školi, u internatskom smještaju i gradu, te na taj način uspješno podigli svijest zajednice u Mostaru o ekološkim problemima.

Ova školska godina, kad je u pitanju CAS program, će biti zapamćena i po organiziranju mnogih događaja u koje su se uključili i učenici iz drugih srednjih škola, kao što su Konferencija o obrazovanju, Model Ujedinjenih nacija, Sportski turnir za IB škole, Mostarski ulični festival i Socijalni dan projekta Volontiraj-kreditiraj.

Bilješka u studiji CfBT/Univerziteta u Bathu o CAS programu koji se provodi u UWCiM-u:

„Profesori UWCiM su ojačali percepciju da su aktivnosti unutar zajednice, kao što je CAS program, imale veliki utjecaj na povećanu integraciju unutar učeničkog tima koja je rezultat miješanja učenika pripadnika različitih kultura u zajedničkom radu i aktivnostima.“

UWCiM traditions: Sunday rugby / Tradicije Koledža: ragbi nedjeljom

MostMUN 2010 organisers / Organizatori MostMUN 2010:
Mfundu Makama and / i Jasmin Maerker

"350 Initiative in UWCIM" / "Inicijativa 350" u Koledzu

3.3.1. List of CAS Achievements

- 350 Initiative in UWCIM "Think Globally –Act Locally"**

The UWCIM joined the common UWC action in supporting environmental campaign "350 Initiative", presented at the United Nation's Climate Change Conference in Copenhagen in December 2009.

Within the initiative, UWCIM was asked to provide a school picture showing the number 350 spelt out and divide the students into mother tongue language groups, so as to look like they are spelling out "We Want to Survive!" in different languages. UWCIM students, Gymnasium students and Mostar citizens gathered for the picture, but also learned more about environmental issues that we are facing.

- on November 14, UWCIM Ecological Group organized a big public environmental action "Community Care Day"**

This event campaigned for the use of eco bags instead of plastic ones. For this occasion the students made 200 linen bags with the UWC-IB Initiative and UWC logos, sending a simple message "I Care for the Environment" written in the local language. Promotional flyers carrying the information on the bad impact of plastic bags were also distributed. The action was an enormous success! The bags were handed out in less than an hour and a lot of young people from other high-schools and many other citizens joined UWCIM cleaning actions, organized on the same day at several locations in Mostar. The best reward of the day was that it made participants feel "like a part of something greater", as they said. As a result, many teachers from other schools called to ask how to join the future UWCIM ecological projects and actions and establish a long lasting cooperation on environmental issues.

- UWCIM students organized charity flea market in the Gymnasium Mostar building to collect the money for buying Christmas gifts and food for kids in the refugee camp Tasovčići;**

• the refugee service group organized a big clothes and toys collection for the refugees in the Tasovčići camp among UWCIM students. The action was supported by the Austrian high-schools students from BRG XIV, Linzerstrasse school in Vienna, where UWCIM students held a presentation about the refugee camp service programme during their Project Week;

• winter season greeting cards made with the children from the Centre for Children Without Parental Care "Egyptian Village" were sold on the humanitarian action organised in the Gymnasium Mostar building;

3.3.1. Uspjesi CAS programa

- 350 Inicijativa u UWCIM „Misli globalno – djeluj lokalno“**

UWCIM se pridružio zajedničkoj akciji UWC-a za podršku ekološkoj kampanji „Inicijativa 350“, koja je predstavljena na Konferenciji Ujedinjenih nacija o klimatskim promjenama, održanoj u Kopenhagenu u decembru 2009.

U sklopu inicijative, UWCIM je zamoljen da napravi školsku fotografiju na kojoj učenici podijeljeni u jezičke grupe oblikuju broj 350 te uzvikuju „Želimo preživjeti“ na raznim jezicima. Učenici Koledža, Gimnazije Mostar i građani Mostara su se okupili za slikanje, ali su i naučili nešto više o ekološkim problemima s kojima se svijet susreće.

- 14. novembra je Ekološka grupa Koledža organizirala veliku javnu ekološku akciju pod nazivom „Dan brige o zajednici“**

Događaj je, u stvari, bio kampanja za upotrebu ekovrećica s logom UWC-IB Inicijative u BiH i UWC-a koji šalje jednostavnu poruku „Ja brinem za okoliš“, napisanu na lokalnom jeziku. Distribuirani su i promotivni leci s podacima o utjecaju plastičnih vrećica na okoliš. Akcija je bila veliki uspjeh. Sve vrećice su podijeljene u manje od sat vremena, a u akcije čišćenja koje je organizirao Koledž uključio se veliki broj mlađih ljudi iz drugih srednjih škola te građani Mostara. Akcije čišćenja su organizirane istog dana na nekoliko lokacija u gradu. Najbolja nagrada na kraju ovog dana je bila što su se učesnici osjećali „djelom nečega većeg“, kao što su sami istakli. Poslije akcije pozivali su mnogi profesori iz drugih srednjih škola i pitali kako se mogu uključiti u buduće ekološke projekte i akcije Koledža i ostvariti dugoročnu saradnju u ekološkim pitanjima.

- učenici Koledža organizirali dobrovorni buvljak u zgradi Gimnazije kako bi iskupili novac za kupovinu božićnih poklona i hrane za djecu u izbjegličkom kampu u Tasovčićima;**

- grupa za rad sa izbjeglicama je među učenicima Koledža organizirala veliku akciju sakupljanja odjeće i igračaka za izbjeglice u Tasovčićima. Akciju su podržali i učenici srednje škole u Austriji, BRG XIV i Linzerstrasse škole u Beču, u kojima su učenici UWCIM-a ranije, u toku Sedmice učeničkih projekata, održali prezentaciju o programu pomoći izbjegličkom kampu;**

- novogodišnje razglednice, izrađene s djecom iz Centra za nezbrinutu djecu Egipatsko selo, prodavane tokom humanitarne akcije koja je upriličena u zgradi Gimnazije Mostar;**

Community Care Day / Dan brige za okoliš

"I admit that in a city like Mostar practically everywhere you look, there is something to be done from the ecological point of view. But, I would never say that one person or one small group of non-professional young people could manage to really think about so many things and, most importantly, actually DO something about them." **Karolína Křelinová, UWCIM student, Czech Republic**

"Priznajem da se u Mostaru, s ekološkog stanovišta, praktično gdje god pogledate ima nešto uraditi. Ali ipak, ne bih nikad rekla da jedna osoba ili jedna mala grupa mlađih neprofesionalaca može misliti o toliko mnogo stvari istovremeno i, što je najvažnije, UČINITI nešto konkretno u tom smislu" **Karolína Křelinová, učenica UWCIM-a, Češka**

- UWCiM took part in the international debating competition "European Open 2009", held in Stuttgart (Germany);
- UWCiM students participated in the MUN Conference organized by the International School of Geneva (Switzerland);
- a rich programme of the 4th UWCiM Winter Arts Festival featured numerous cultural events, including dance, poetry, theatre and charity actions, intended for a broad audience. Within the festival, the UWCiM students organized a big charity sale of handcrafts on the Spanish Square, made at workshops together with their friends from the Centre for People with Special Needs "Los Rosales";

Model United Nations Conference in UWCiM: MostMUN 2010 / Konferencija Model Ujedinjenih nacija u Koledžu: MostMUN 2010

- učenici Koledža sudjelovali u međunarodnom debatnom takmičenju European Open 2009 održanom u Stuttgartu (Njemačka);
- učenici UWCiM učestvovali na MUN konferenciji čiji je organizator bila Međunarodna škola iz Ženeve (Švajcarska);
- bogati program 4. Zimskog umjetničkog festivala UWCiM-a ponudio brojna kulturna događanja, uključujući ples, poeziju i dobrotvorne akcije organizirane za šиру publiku. Učenici UWCiM su u sklopu Festivala na Španskom trgu organizirali veliku dobrotvornu prodaju rukotvorina koje su nastale kao plod zajedničkog rada s njihovim prijateljima iz Centra za osobe s posebnim potrebama Los Rosales.

Season greetings card charity sale / Dobrotvorna prodaja novogodišnjih čestitki

Charity sale of handcrafts for Los Rosales / Dobrotvorna prodaja rukotvorina za Los Rosales

"Our students are open-minded and have thirst for knowledge. They are eager to experience new cultures and share their own. Our students are activists and see the value in helping their community which, in return, teaches them gratitude, patience and wisdom." **Martina Talić, UWCiM Spanish teacher, BiH**

"Naši učenici su otvoreni i bez predrasuda, žedni znanja. Nestrpljivi su da upoznaju nove kulture i da druge ljude upoznaju sa svojom. Oni su aktivisti i znaju prepoznati vrijednost pomaganja zajednici koja ih zauzvrat nagrađuje i uči zahvalnosti, strpljenju i mudrosti." **Martina Talić, profesorica španskog jezika u UWCiM-u, BiH**

"UWCiM has shaped me to become a more mature, independent young adult, determined and confident enough to embrace numerous challenges in the near future." **Michelle Lai, UWCiM student, China**

"UWCiM me je oblikovao u zreliju i samostalniju osobu, odlučnu i dovoljno samopouzdano za suočavanje s mnogim izazovima u bliskoj budućnosti." **Michelle Lai, učenica UWCiM-a, Kina**

- on February 10, the UWCiM students organized public conference "Education Reform in Bosnia and Herzegovina" which gathered the students from ten different schools, who all together represented a diversity of ethnic groups and viewpoints. Such diversity provided a rich source of perceptions and opinions expressed on the subject of educational reform. The gathering resulted in the students' Declaration on Educational Reform which was sent out to all education ministries in Bosnia and Herzegovina. The following are some extracts from the Declaration:

"We are aware of the complexity of the current situation and we acknowledge the difficulties of bringing about a change in the education. But, it is necessary to bring about a change now. There are internal and external factors which make a change in the education an imperative. Certain common themes emerged and priorities could be identified for the potential reform. The following recommendations are made as a result of the discussion between the participants and represent their common concerns. Our recommendations are grouped under the following six headings which represent our major concerns.

- Curriculum:** On the subject of the curriculum, the students agreed that the main problems are the number of subjects, schedules and subject materials.
- Pedagogy:** Teachers have a huge responsibility to educate and guide their students as they grow and mature. It is not solely to inform the students about a particular subject, but also to challenge them to become informed, respectful and conscious citizens.
- Resources:** It is essential to provide quality resources, like textbooks, laboratory equipment, IT labs and training as well as basic school supplies.
- Personal and Social Development of Students:** The students want to develop personally, become more mature and contribute to the society. They want to establish relationships with other students and interact with them, but also to form and maintain individual and group identities. The creation of the unified education system would augment these goals.
- School and Community:** Communication among parents, teachers, and students encourages cooperation and understanding within a community. At regional and national levels, schools act as a common ground, something which all the people in any society must experience. Therefore, a divided

- 10. februara su učenici UWCiM upriličili javnu konferenciju na temu „Reforma obrazovanja u BiH“, koja je okupila učenike deset škola, pripadnike svih etničkih grupa i gledišta. Raznolikost učesnika je poslužila kao bogat izvor različitih percepcija i mišljenja izraženih na temu reforme obrazovanja. Kao rezultat okupljanja učenika, na Konferenciji je nastala Deklaracija učenika o reformi obrazovanja koja je poslana svim ministarstvima obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Ovo su samo neki dijelovi Deklaracije:

"Svjesni smo kompleksnosti situacije i poteškoća u nastojanjima provođenja reformi. Svjesni smo složenosti trenutne situacije i koliko je teško napraviti promjenu. Ali, poželjno bi bilo promjenu napraviti odmah. Postoje i vanjski i unutrašnji faktori koji promjenu čine imperativom. Pojavile su se neke zajedničke teme i mogli bi se utvrditi prioriteti za potencijalnu reformu. Sljedeće preporuke su nastale kao rezultat diskusije među učesnicima i predstavljaju našu zajedničku zabrinutost. Naše preporuke su grupirane u šest stavki koje su, u stvari, izvor naše najveće zabrinutosti.

- Pitanje nastavnog plana i programa:** Učenici su kao najveći problem istakli broj predmeta, raspored časova i nastavne materijale.
- Pedagogija:** Profesori imaju veliku odgovornost da obrazuju i vode učenike na njihovom putu sazrijevanja, ali njihov posao ne bi trebao biti samo informiranje učenika o predmetu koji predaju već bi se trebali truditi da potiču učenike da budu obavešteni, pošteni i savjesni građani.
- Sredstva za rad:** Veoma bitno je obezbijediti kvalitetna sredstva, kao što su udžbenici, laboratorijska oprema, informatičke laboratorije i osnovne školske potrepštine.
- Lični i društveni razvoj učenika:** Učenici žele da razvijaju svoju ličnost, da postanu zreliji i da daju svoj doprinos društvu. Oni žele stvarati odnose s ostalim učenicima i miješati se s njima, ali istovremeno formirati i zadržati svoj vlastiti i grupni identitet. Stvaranje jedinstvenog sistema obrazovanja bi pospješilo ove ciljeve.
- Škola i zajednica:** Komunikacija između roditelja, profesora i učenika ohrabruje saradnju i razumijevanje unutar cijekupne zajednice. Na regionalnom i nacionalnom nivou škole su dodirne tačke, one su iskustvo koje svi ljudi u zajednici moraju proći. Zbog toga, podijeljen obrazovni sistem može samo dalje produbiti razlike unutar društva i spriječiti stvaranje veza koje vode ka saradnji.

education system may cause only further divisions within a society and prevent the establishment of links allowing for cooperation.

- Continuing Education:** The purpose of education is to prepare students for the future and regardless of whether they wish to continue with higher education, pursue a career or job or simply be a part of the society, it is necessary to develop a strong basis of knowledge and skills. The first suggestion that was strongly supported was making on-the-job training available to students, which would be arranged with the local businesses.

The second suggestion that the students proposed and agreed upon was that there needs to be a national system of requirements and testing for high-school graduation.

All the students here present today commit to be a part of and support this change. You can rely on us as a cornerstone motivated to make this change occur...

In conclusion, this society is seeking to move forward, and a holistic approach to the education is the means to develop the young citizens of Bosnia and Herzegovina. These students, as their representatives, state that they want a change to be brought about and that they are willing to

- Nastavak školovanja:** Svrha obrazovanja je da pripremi učenike za budući život, bilo da oni žele nastaviti školovanje na univerzitetu, potražiti posao i ostvariti karijeru ili jednostavno postati dio društva, neophodno je izgraditi čvrstu osnovu znanja i vještina. Prvi prijedlog koji je jednoglasno podržan je osiguravanje mogućnosti za praksu učenicima u lokalnim firmama. Drugi jednoglasni prijedlog učenika bio je stvaranje jedinstvenog sistema provjere znanja po završetaku srednjoškolskog obrazovanja tj. mature na nacionalnom nivou.

Svi učenici koji se danas ovdje prisutni se obavezuju da će biti dio procesa promjene i podržati je. Na nas učenike se možete osloniti kao na temelj motiviran da pokrene promjene ...

Zaključujemo da ovo društvo želi da krene naprijed, a jedinstven pristup obrazovanju je način razvoja mladih građana Bosne i Hercegovine. Mi kao učenici i kao njihovi predstavnici, želimo promjenu i spremni smo raditi zajedno s valstima kako bi do nje došlo. Mi kao grupa se obavezujemo na promjenu i želimo da se ova diskusija nastavi. Syjesni smo poteškoća koje stoje na putu reforme obrazovnog sistema i promjena ovakve vrste, ali je neophodno djelovati i pokrenuti promjene odmah.

Group discussions within the conference / Grupna diskusija tokom učeničke konferencije

work together to make it happen. We, as a group, are committed to partnering and sharing and we remain committed to change. The students wish to take this conversation further. We acknowledge the difficulties of reforming the education system and making these changes happen, but it is necessary to start the change now.

We, the students of this conference, are united in our commitment to work with authorities to bring about such change and educational reform for the betterment of this nation, these peoples, and the students of future generations."

- tradicionalna godišnja konferencija Model Ujedinjenih nacija UWCiM-a „MostMUN 2010“ je okupila 150 učesnika iz deset srednjih škola u BiH, uključujući i naše partnerske IB škole, Drugu gimnaziju Sarajevo i Gimnaziju Banja Luka, kao i međunarodne učesnike iz IB škola u Srbiji, Turskoj i UK;
- u saradnji s Muzičkim centrom Pavarotti, učenici Koledža su organizirali „Ulični umjetnički festival“, dajući tako priliku mladim mostarskim bendovima, plesačima i umjetnicima da svoje talente predstave široj publici.
- The traditional annual UWCiM Model United Nation Conference "MostMUN 2010" gathered 150 participants from 10 high-schools in BiH, including our partner IB schools, Second Gymnasium Sarajevo and Gymnasium Banja Luka, as well as international participants from IB schools in Serbia, Turkey and UK;
- in cooperation with the Music Centre Pavarotti, UWCiM students organized the "Street Arts Festival", thus giving a chance to young Mostar bands, dancers and artists to present their talents to a broad audience.

"MostMUN 2010"

Mi, učenici učesnici ove konferencije, stojimo ujedinjeni u našoj odlučnosti da radimo sa vlastima u pokretanju promjena u sistemu obrazovanja u cilju poboljšanje ove zemlje, napretka njezinih naroda i boljštaka budućih generacija učenika."

3.3.2. Official CAS List in he School Year 2009-2010

Creativity	Action	Service	
Board games, Hebrew for beginners, Chinese for beginners, Video production, DJ-ing		English lessons for Gymnasium Mostar students, Library helping team	NEW ACTIVITIES
Model United Nations (MUN) Crafts workshop, Astronomy, Photography, Community Theatre, World Today, Documenting team, Debating Club, Folk dance, UWC Links group, School band Visual Arts, International cooking	Volleyball, Table tennis, Basketball, Football, Yoga, Aerobic, Athletics - running, Cycling, Hiking, Modern Dance, Show dance and Jazz, Skateboarding, Tennis, Rugby	"Fun with Elderly" in the Centre for Elderly People "Miran San", Working with Roma kids ("Neretva", association of Roma), Mostar Peer Support (MOPS), Refugee Camp Tasovčići, Centre for Children Without Parental Care "Egipatsko selo", Ecology Group, Green House, Kindergarten "Radobolja", School for Kids with Special Needs, Caritas Centre for Children with Disabilities "Holy Family", Family Centre in SOS Kinderdorf, Biology, Chemistry, IT and Physics laboratories maintenance, Centre for People with Special Needs "Los Rosales"	

3.3.2. Službeni popis CAS aktivnosti u školskoj 2009/2010. godini

Kreativnost	Sport	Služenje	
Igre na ploči, Hebrejski za početnike, Kineski za početnike, DJ-iranje, Videoprodukcija		Časovi engleskog jezika za učenike Gimnazije Mostar, Tim za pomoć u biblioteci	NOVE AKTIVNOSTI
Model Ujedinjenih nacija (MUN), Radionica rukotvorina, Astronomija, Fotografija, Teatar, Svet danas, Tim za dokumentiranje, Debatni klub, Narodni plesovi, Grupa za povezivanje UWC-ea, Školski bend, Likovna umjetnost, Međunarodna kuhinja	Odbojka, Stolni tenis, Košarka, Nogomet, Joga, Aerobic, Atletika - trčanje, Biciklizam, Planinarenje, Moderni ples, Ples i džez, Daskanje, Tenis, Ragbi	„Zabava sa starijima“ u centru za stara lica Miran san, Rad sa romskom djecom (Neretva, udruženje Roma), Mostar Peer Support (MOPS), Izbjeglički kamp Tasovčići, Centar za nezbrinutu djecu Egipatsko selo, Ekološka grupa, Održavanje plastenika Green House, Vrtić Radobolja, Škola za djecu s posebnim potrebama, Caritasov Centar za djecu s poteškoćama u razvoju Sveta obitelj, Porodični centar u SOS Kinderdorf, Održavanje laboratorija za biologiju, hemiju, informatiku i fiziku, Centar za djecu s posebnim potrebama Los Rosales	

3.3.3. Service Programme in the Post-Conflict Environment Working with the Victims of War: Refugee Camp Tasovčići

When I became a supervisor of the CAS programme "Refugee Camp", I could not imagine how deeply touched my students and I would be by our engagement.

I was surprised to learn that 15 years after the war there are 450.000 internally displaced people and refugees still living in the camps all over Bosnia and Herzegovina. And that there were students and staff in UWCiM who have become regular visitors in one of these camps, located in Tasovčići, a small place close to the Croatian border.

Laura Milchmeyer, a second year student from Germany, together with Alen Kerić, a student from BiH, organized our first trip to the camp together with a group of eager first-year students. Our trip turned out to be a 45-minute bus ride on an early Saturday morning to Čapljina bus station, from where we had to walk another 40 minutes under the scorching Hercegovinian sun to reach the camp.

Charity flea market / Dobrotvorni buvljak

3.3.3. Program služenja u zajednici u postkonfliktnom okruženju Rad sa žrtvama rata: Izbjeglički kamp Tasovčići

Kada sam postala supervizor CAS programa „Izbjeglički kamp“ nisam mogla ni zamisliti koliko ćemo moji učenici i ja biti dirnuti našim angažmanom. Veoma me je iznenadilo saznanje da toliko godina poslije rata u Bosni i

Hercegovini još uvijek ima 450.000 interna raseljenih lica i izbjeglica koji žive raštrkani po kampovima širom Bosne i Hercegovine, kao i da ima učenika i osoblja Koledža koji su postali redovni posjetioci jednog od tih kampova koji se nalazi u Tasovčićima, malom mjestu u blizine hrvatske granice. Laura Milchmeyer, učenica drugog razreda iz Njemačke i Alen Kerić, učenik iz Bosne i Hercegovine, su organizirali našu prvu posjetu Tasovčićima, u koju su se uključili i nestrljivi učenici prvog razreda. Naša posjeta je započela u rano subotnje jutro četrdesetominutnom vožnjom autobusom do autobusne stanice u Čapljini, odakle smo morali nastaviti nekim četrdeset minuta pješke do kampa po jakom hercegovačkom suncu.

Chest game with the children from Tasovčići camp /
Partija šaha s djecom iz kampa u Tasovčićima

Walking towards the "main square" of the camp under the September sun, we realized that there was just one tiny tree there, which could hardly provide enough shade for our group of eleven. The material we brought with us consisted of some simple toys, paper and colour pencils, and a ball which turned out to be the most successful link between the children in the camp and our students. The first children walked up to us slowly and rather shyly, not knowing what to expect from us.

Many more visits to the camp followed and our little group grew, as we started to develop new ideas, such as collecting second-hand clothes from the UWCiM and Gymnasium Mostar staff and students or organizing charity flea market in the school. The monetary results of our little business in favour of the camp people were respectable and with the help of Sister Josephine, an Irish nun taking care of the camp for 15 years, we learned how to spend donations in a clever way and most importantly, how to deliver them to 82 families in need. Helping camp people in need was even carried into the Project Week when the UWC network in Austria collected beautiful clothes and shoes donated by Austrian High School students. Each UWCiM student returned to Mostar from the project week in Vienna with a bag full of clothes for the younger generations in the camp. What we got is more than what we gave to the people in the camp. Some of them have been living there since the disastrous war. They taught us small, but important lessons, e.g. hospitality, as in spite of their precarious living conditions we were always offered mandarins, a cup of delicious coffee or tea when it was cold outside, some "keks" (biscuits) when the students started to look hungry. They taught us lessons on how to deal with unexpected, unknown situations when confronted with the aftermaths of war. They taught us lessons on respect and humbleness after we had decided to clean the storage room on the "main square" and distribute the remaining donations that were sitting in there for years.

It is a demanding, fulfilling service, a personal challenge, an immense area of growth with great potential for life-changing experiences.

Barbara Lichtner, UWCiM teacher, Austria

Dok smo boravili na „glavnom trgu“ kampa pod jakim septembarskim suncem, shvatili smo da tamo u stvari ima samo jedno tanjušno drvo koje nije moglo napraviti dovoljno hлада за нашу grupу od jedanaest učenika. Sa sobom smo donijeli neke jednostavne igračke, papir, bojice i loptu koja je najuspješnije povezala naše učenike i djecu iz kampa. Prvo dijete nam je prišlo polako i stidljivo ne znajući šta može očekivati od nas.

Uslijedilo je više posjeta kampu, a naša grupa je rasla kako smo počeli razvijati nove ideje, kao što su sakupljanje rabljene odjeće od zaposlenika i učenika Koledža i Gimnazije Mostar te organiziranje dobrotvornog buvljaka u školi. Finansijski rezultati našeg malog biznisa u korist ljudi u kampu su bili solidni i uz pomoć sestre Jozefine, opatice iz Irske koja vodi brigu o kampu već 15 godina, naučili smo kako pametno potrošiti donacije i, najvažnije od svega, kako ih podijeliti između 82 porodice kojima je pomoći potrebna. Pomaganje raseljenim licima u kampu je postalo i dio Sedmice učeničkih projekata kad je mreža UWC u Austriji sakupila lijepu odjeću i obuću koju su donirali učenici austrijske srednje škole. Svaki učenik Koledža je na povratku iz Austrije morao sa sobom ponijeti jednu vreću punu odjeće za mlađu generaciju djece u kampu.

Ono što smo dobili zauzvrat vrijedi mnogo više od onoga što smo dali ljudima u kampu, od kojih neki u njemu žive od početka strašnog rata. Od njih smo naučili male, ali važne lekcije, npr. lekciju o gostoljubivosti, jer su nas svaki put, bez obzira na teške uvjete u kojima žive, počastili mandarinama, šoljom ukusne kafe ili čaja kad je vani bilo hladno ili keksima kad im se činilo da su učenici bili gladni. Naučili su nas i lekciju o hvatanju u koštar s neočekivanim i nepoznatim situacijama koje nastaju kao posljedica rata i lekciju o poštovanju i pokornosti nakon što smo odlučili da ćemo očistiti skladište na „glavnom trgu“ i podijeliti ostale donacije koje su u skladištu bile već godinama.

Rad s izbjeglicama je zahtjevan način služenja u zajednici, lični izazov, ne-pregledno područje razvoja s velikim potencijalom za stjecanje iskustava koja su u stanju promijeniti život pojedinca.

Barbara Lichtner, profesorka u UWCiM-u, Austrija

3.4. Sharing and Spreading UWC and IB Values in the Region and Beyond

- UWCiM students participated in the 1st International Rafting-Folklore Meeting of IB students from the region, organized by the Gymnasium Banja Luka. Besides the students from BiH IB schools (UWCiM, Second Gymnasium Sarajevo and Gymnasium Banja Luka), the event gathered IB students from Macedonia, Serbia and Montenegro;
- UWCiM community service programme officially presented as a role model for the platform "Engaging Communities" on the 18th European Workshop on Voluntary Action held in Sarajevo from October 8-11;
- UWCiM students took an active part in the Annual Conference about Regional Issues, held in Kosovo, which gathered the students from Serbia, Croatia, Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Macedonia. The topic of this year's conference was "Understanding Social Responsibility" and UWCiM students gave presentations on educational reform, treatment of the homosexual people in the society and the possibility of coexistence of the peoples of Bosnia and Herzegovina;
- UWCiM hosted a group of seven students from United World College of Adriatic (UWCAD) during their Project Week, within which they investigated how UWCiM approaches the UWC mission in the post-conflict environment, thus establishing closer connection between the students from two UWCs located in the Mediterranean;
- together with IB students from Sarajevo, Banja Luka, Belgrade and Skopje, UWCiM students participated in the 2nd Economic Forum in Belgrade on the topic "Sustainable Development - Legacy for the Future", organized by IB Gymnasium "Ruder Bošković" Belgrade;
- UWCiM took part in the international festival "Art in Divided Cities" by hosting the exhibition of young Mostar designers in the big study room. The festival organized by the association "AbArt" gathered the young artists from Mostar, Beirut, Berlin and Kosovska Mitrovica
- The 3rd official gathering of IB students in Bosnia and Herzegovina was organized in the UWCiM. Students from Second Gymnasium Sarajevo, Gymnasium Banja Luka and UWCiM participated in sport competitions and creative workshops, thus establishing closer relationships and exchanging their experience from IB programme.

3.4. Dijeljenje i širenje vrijednosti UWC-a i IB-a u regiji i šire

- učenici Koleža učestvovali na prvom rafting-folklor skupu učenika IB iz regije koji je organizirala Gimnazija Banja Luka. Osim učenika iz BiH škola (UWCiM, Druga gimnazija Sarajevo i Gimnazija Banja Luka), skupu su prisustvovali i IB učenici iz Makedonije, Srbije i Crne Gore;
- program služenja u zajednici UWCiM- a službeno predstavljen kao model za platformu „Engaging communities“ na 18. Evropskoj radionici o dobrovoljnoj akciji, održanoj u Sarajevu od 8. do 11. oktobra;
- učenici Koledža aktivno sudjelovali na Godišnjoj konferenciji o regionalnim problemima, održanoj na Kosovu, koja je okupila učenike iz Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Makedonije. Tema ovogodišnje Konferencije je bila „Shvatanje društvene odgovornosti“, a učenici Koledža prezentirali su teme vezane uz reformu obrazovanja, tretmana homoseksualnih osoba u društvu i mogućnosti koegzistencije naroda u Bosni i Hercegovini;
- Koledž ugostio grupu od sedam učenika iz Koledža ujedinjenog svijeta Jadrana (UWCAD) u toku njihove Sedmice učeničkih projekata u kojoj su se bavili istraživanjem načina pristupa UWCiM-a ostvarenju misije UWC u postkonfliktnom okruženju te uspostavljanjem bliskijih odnosa među učenicima dva UWC smještena na Mediteranu;
- zajedno s učenicima IB škola iz Sarajeva, Banja Luke, Beograda i Skopja, učenici Koledža učestvovali na drugom Ekonomskom forumu, održanom u Beogradu na temu „Održiv razvoj – ostavština za budućnost“, u organizaciji IB Gimnazije Ruđer Bošković iz Beograda;
- Koledž podržao međunarodni festival „Umjetnost u podijeljenim gradovima“, ugošćavanjem izložbe radova mladih mostarskih dizajnera i arhitekata u velikoj čitaonici. Festival u organizaciji udruženja AbArt je okupio mlađe umjetnike iz Mostara, Bejruta, Berlina i Kosovske Mitrovice;
- Koledž organizirao treći skup učenika IB u Bosni i Hercegovini. Učenici Druge gimnazije Sarajevo, Gimnazije Banja Luka i UWCiM-a su organizirali sportska takmičenja i kreativne radionice te na taj način uspostavili bliskije odnose i razmijenili iskustva iz IB programa.

Rafting on Vrbas / Rafting na Vrbasu

Gathering of BiH IB students in Mostar / Okupljanje IB učenika iz BiH u Mostaru

"It is our responsibility as students to think consciously about our identity, and develop concrete goals towards which we can work on." **Hilary Johnson, UWCiM student, USA**

„Odgovornost nas kao učenika je da svjesno razmislimo o našem identitetu i zadamo sebi konkretnе ciljeve na čijem ostvarenju ćemo raditi.“ **Hilary Johnson, učenica UWCiM-a, SAD**

"I learnt life lessons, not only in class, but in the residences, in the town and with my friends. UWCiM has given me the opportunity to learn from others and to grow as a person." **Anita Vieu-Robson, UWCiM student, UK**

„Naučila sam životne lekcije, ne samo u učionicama nego i u internatskom smještaju, u gradu i sa svojim prijateljima. UWCiM mi je pružio šansu da učim od drugih i da sazrijem kao ličnost.“ **Anita Vieu-Robson, učenica UWCiM, UK**

3.4.1. Project Week 2010

The Project Week is perceived as an enhanced CAS, a unique opportunity for our students to spend some time together and learn how to develop and implement their own creative projects, involving social work, cultural interest or sport activity, in a context different from the usual school environment. In other words, twenty projects implemented mostly in Bosnia and Herzegovina and the Balkans illustrated various interests and talents of our students and a desire to share them with other people.

Here are some examples to satisfy your curiosity:

UWCiM partnered with SOS Kinderhof in Sarajevo for a photography project in order to perpetuate some places and objects of special significance to children aged 8 to 14. The children also learned to use cameras and at the same time they shared their personal stories. Language barriers were quickly overcome, as could be expected, with lots of creativity and use of codes invented for the occasion. The mission of this

"Working with refugees, particularly people of the Ashkali and Roma background helped me walk in the shoes of a group much less fortunate than many around me and allowed me to really make a connection that continues to resonate with me all this time after." **Andy Hemphill, UWCiM student, USA**

„Rad s izbjeglicama, posebno pripadnicima Ashkali i romske populacije, mi je pomogao da prohodam svijetom u cipelama grupe ljudi koji su imali manje sreće od onih koji se nalaze u mom bliskom okruženju i omogućio mi da zaista uspostavim vezu koja će nastaviti da odjekuje unutar mene do kraja života.“ **Andy Hemphill, učenik UWCiM-a, SAD**

3.4.1. Sedmica učeničkih projekata 2010.

Sedmica učeničkih projekata, u neku ruku, predstavlja produžetak CAS programa i jedinstvena je mogućnost učenicima da provedu neko vrijeme zajedno i nauče kako da razviju i provedu svoje vlastite kreativne projekte, koji su obično vezani za društveni rad, kulturu ili sport, a provode se u kontekstu koji se razlikuje od školskog okruženja. Drugim riječima, 20 projekata, provedenih uglavnom u Bosni i Hercegovini, ali i u drugim zemljama Balkana, ilustriraju različite interese i talente učenika Koledža i njihovu želju da ih podijele s drugim ljudima.

Slijede neki primjeri koji će zadovoljiti Vašu zainteresiranost:

Koledž je stvorio partnerski odnos sa *SOS Kinderdorf* u Sarajevu za provedbu fotografskog projekta, čiji cilj je bio da se fotografijama ovjekovječe mesta i predmeti koji za djecu uzrasta od 8 do 14 godina imaju posebno značenje. Djeca su naučila da koriste fotoaparat i s učenicima Koledža podijelila svoja lična iskustva. Jezička barijera je ubrzo prevaziđena, kao

UWCiM students with RAE kids in their camp / Učenici koledža sa djecom iz RAE kampa

institution, which is providing a safe family environment and education support to the children without parental care, appealed to our students most. Their perception of Sarajevo changed forever and from the day of the visit, they will certainly look at it through the eyes of those wonderful children.

A group of students cooperated with the NGO Balkan Sunflowers, working with the marginalised group of Roma, Ashkali and Egyptian (RAE) population in the camp of Fushe in the suburbs of Pristina (Kosovo). The RAE population suffered greatly during the war between Kosovo and Serbia, and their children still face discrimination at schools, in particular due to the language (the languages of instruction are Albanian and Serbian). The RAE children therefore grow up feeling different and isolated. These problems are similar to those faced by Roma population in Mostar. UWCiM students organised several workshops on the themes of art, music, English and science, they played games with the children and helped rebuild a run-down storage unit in the camp.

"During our week of dance activism, I felt more comfortable than ever to share my thoughts and express them through physical movement. The fact that we, the students, created this atmosphere and got such a positive feedback from participants than we could not imagine makes me proud and shows that the talents found in UWC combined can really make a difference." **Lara Yvette Savenije, UWCiM student, The Netherlands**

„U toku naše sedmice plesa, više nego ikad dotad u životu sam bila ispunjena samopouzdanjem u izražavanju svojih misli i to kroz pokrete tijela. Činjenica da smo mi kao učenici stvorili takvu atmosferu i zauzvrat dobili veliku zahvalnost učesnika koju nismo mogli ni zamisliti me čini ponosnom i pokazuje da talenti kakvi se mogu naći u UWC mogu zaista promijeniti stvari nabolje.“ **Lara Yvette Savenije, učenica UWCiM-a, Holandija**

što se moglo i očekivati, uz mnogo kreativnosti i upotrebu šifri smisljenih posebno za ovu priliku. Misija ove institucije – pružiti sigurno, porodično okruženje i pomoći u obrazovanju nezbrinutoj djeci – je ono što se učenici ma Koledža najviše svidjelo. Njihova vizija Sarajeva je promijenjena zauvjek i sada će ga uvijek posmatrati očima te prekrasne djece.

Grupa učenika je uspostavila saradnju s nevladinom organizacijom *Balkan Sunflowers*, koja radi s marginaliziranim grupom predstavnika romske, Ashkali i egipatske manjine (RAE) s Kosova, koji žive u kampu Fushe na periferiji Prištine, Kosovo. Populacija RAE je mnogo propatila tokom rata između Kosova i Srbije, a posebno su propatila djeca pogodjena diskriminacijom koja se protiv njih provodi u školama uglavnom zbog jezika kojim se služe (nastava na Kosovu se odvija na albanskom i srpskom jeziku). Zbog toga djeca u kampu rastu s osjećajem da su drukčiji i da su zbog toga izolirana. Njihovi problemi su slični onima s kojima se suočavaju Romi u Mostaru. Učenici Koledža su organizirali radionice iz područja umjetnosti, muzike, engleskog jezika i prirodnih nauka te razne igre, a pomogli su i u izgradnji oštećenog skladišta u kampu.

UWCiM passionate dancers / Strastvene plesačice Koledža

An exceptionally interesting and successful project was the "Dance Therapy in Belgrade". The project was realized in cooperation with the cultural centre "REX B92" and NGO "MiMart". The workshops organized by UWCiM passionate group of dancers were attended by some 20 participants. In addition to bringing the young people together, these workshops encouraged the participants to explore their feelings, such as fear, expectations and connection, through different dance styles, like hop, modern, classic, rap. The workshop ended by the performance created by the participants themselves. They chose the theme "inside out" which was about individualism, society, respect and lack of communication which, they believed, had become too common nowadays. One participant said she had never felt so free and confident in expressing herself, which was extremely gratifying.

Posebno zanimljiv i uspješan projekt bio je „Plesna terapija u Beogradu“. Projekt je realiziran u saradnji s kulturnim centrom REX B92 i nevladinom organizacijom MiMart. U radionicama koje je organizirala grupa strastvenih plesačica Koledža učestvovalo je oko 20 ljudi. Pored toga što su se okupili i družili, učesnici su ohrabreni da istraže svoja osjećanja, kao što su strah, očekivanja i povezanost kroz razne muzičke stilove: hip hop, moderni i klasični ples te rap. Radionica je završila izvedbom za koju su koreografiju zajednički osmisili učenici-voditelji i učesnici. Izabrali su temu „inside out“ o individualizmu, društvu, poštovanju i nedostatku komunikacije, koja je, prema njihovom mišljenju, svojstvena današnjem društvu. Jedna učesnica je izjavila da se nikad ranije u životu nije osjećala tako slobodnom i sigurnom u svoj vlastiti izražaj.

3.5. Prizes and Awards

- mostarski tim iz robotike „Duh ujedinjene Neretve“, koga je osnovala učenica Koledža Ingrid Fielder, a čiji članovi su bili učenici iz četiri mostarske srednje škole, osvojio „Rooky Inspirational Award“ na međunarodnom takmičenju iz robotike FIRST, koje je održano u Tel Avivu (Israel) pod pokroviteljstvom Dean Kamen Laboratories (pogledajte tekst na 49. stranici);
- učenica UWCiM-a Ingrid Fielder osvojila nagradu Dean Kamen za vodstvo na Svjetskom šampionatu robotike održanom u Atlanti, koja joj je obezbijedila mjesto na prestižnom tehničkom univerzitetu;
- UWCiM debating club won the prize for organizing the best high-school public debate within the competition organized by NGO "Centre for Cultural Dialogue" and the Hungarian Embassy in BiH. The topic chosen by students was "The Existing Education System Endangers the Process of Reconciliation in Bosnia and Herzegovina";
- UWCiM student, Edina Pajt, won the 1st prize on the state level literary contest for her essay entitled "Bosnia and Herzegovina: Between Fear and Hope", organized by NGO "Fond Bošnjaci";
- UWCiM students won the 1st place on the Mostar chess competition, organized for high school students by the Mostar Sport Association. UWCiM student Emina Hodžić won the chess tournament in the female competition and Boris Ivan Babić of UWCiM shared the first place with the Mechanical Engineering High School and the Gymnasium Mostar students;
- UWCiM student, Andjelo Božić, won the 31st place in an on-line international competition within the World Math Day in which 1,133,246 students from 235 countries competed. As such, he is now in the competition's Hall of Fame;
- The American University in Bosnia and Herzegovina rewarded the UWCiM for supporting its work and development in BiH.

3.5. Nagrade i priznanja

- mostarski tim iz robotike „Duh ujedinjene Neretve“, koga je osnovala učenica Koledža Ingrid Fielder, a čiji članovi su bili učenici iz četiri mostarske srednje škole, osvojio „Rooky Inspirational Award“ na međunarodnom takmičenju iz robotike FIRST, koje je održano u Tel Avivu (Israel) pod pokroviteljstvom Dean Kamen Laboratories (pogledajte tekst na 49. stranici);
- učenica UWCiM-a Ingrid Fielder osvojila nagradu Dean Kamen za vodstvo na Svjetskom šampionatu robotike održanom u Atlanti, koja joj je obezbijedila mjesto na prestižnom tehničkom univerzitetu;
- Debatni klub Koledža osvojio nagradu za organiziranje najbolje školske javne debate u okviru takmičenja u organizaciji nevladine organizacije Centar za međukulturni dijalog i Ambasade Mađarske u BiH. Tema koju su učenici odabrali za ovu priliku je bila „Postojeći obrazovni sistem ugrožava proces pomirenja u BiH“;
- učenica UWCiM Edina Pajt osvojila prvu nagradu na državnom literarnom takmičenju za sastav na temu „Bosna i Hercegovina: Između straha i nade“, koje je organizirala nevladina organizacija Fond Bošnjaci;
- učenici Koledža osvojili prvo mjesto na takmičenju u šahu koje je organizirao Sportski savez Grada Mostara za učenike srednjih škola. Učenica Koledža Emina Hodžić je osvojila šahovski turnir u kategoriji žena, a Boris Ivan Babić iz UWCiM-a je podijelio prvo mjesto s učenicima Mašinske škole i Gimnazije Mostar;
- Učenik UWCiM Andjelo Božić osvojio 31. mjesto na online svjetskom takmičenju iz matematike Svjetski dan matematike u kojem je učestvovalo 1,133,246 učenika iz 235 zemalja. Zbog toga se njegovo ime sad nalazi u Sali slavnih tog takmičenja;
- Američki univerzitet u Bosni i Hercegovini je nagradio UWCiM za podršku njegovom radu i razvoju u BiH.

3.5.1. United World College in Mostar success at the FIRST Robotics Competition

This year, UWCiM joined the FIRST Robotics Competition on the initiative of our student, Ingrid Fiedler of U.S.A. who participated in the *FIRST* robotics competition with her previous school in Michigan. Ingrid submitted a project proposal, got the approval from the College and led the team, consisting of students from four Mostar high-schools (UWCiM, Electrical Engineering High School, Mechanical Engineering High School and the Gymnasium Mostar) and ten different nationalities. The team was called "The Spirit of United Neretva" in order to bridge the differences in the still divided city of Mostar. The enthusiastic mentor of the project was UWCiM Physics teacher, Valentina Mindoljević.

The task this year was to construct a robot able to play football. The given time-frame for robot construction was six weeks. With the support of two local companies and an one engineer, the excited team started from scratch: building the field elements, designing and brainstorming about the mechanism to kick the ball, buying and looking for tools and materials and learning to programme in Lab View.

After a very hard work, the students had to work until 5 a.m. sometimes, our robot was sent to Tel Aviv, where the team landed on April 13 for the Israeli Regional Competition. This competition was special in many ways, but in particular, it was special for being the "first" in many aspects: its title, the fact that BiH was represented for the first time at the competition, the first time that the national curriculum students were involved in such a big project together with UWCiM, the first time that several high-schools in Mostar cooperated and hopefully, the first step to get greater support from the local companies for our College.

"The Spirit of United Neretva" team was very successful in Israel and won two awards. "The Rookie Inspirational Award" was given to the whole team for the great community outreach and for sharing the values of internationalism. Ingrid Fiedler, the team captain, was rewarded for her great contribution in spreading the *FIRST* ideals and values, for her efforts in forming

3.5.1. Uspjeh UWCiM-a na takmičenju iz robotike FIRST

UWCiM je ove godine učestvovao na FIRST takmičenju iz robotike na inicijativu učenice Ingrid Fiedler iz SAD, koja je već imala priliku učestvovati na tom takmičenju kao član tima svoje bivše škole iz Michigana. Ingrid je podnijela prijedlog projekta, dobila odobrenje od Koledža, osnovala i vodila tim učenika iz četiri mostarske srednje škole (UWCiM, Elektrotehnička škola, Mašinska škola i Gimnazija Mostar), čiji su članovi bili pripadnici deset različitih nacionalnosti. Tim je nazvan „Duh ujedinjene Neretve“ u pokušaju da se premoste razlike u još uvijek podijeljenom Mostaru. Entuzijastična mentorica projekta je bila Valentina Mindoljević, profesorica fizike u Koledžu.

Ovogodišnji zadatak je bio izgradnja robota koji može da igra fudbal. Rok za izgradnju robota je bio šest sedmica. Uz pomoć dvije lokalne firme i jednog inžinjera entuzijastični tim je počeo od nule: izgradnja osnovnih elemenata, dizajniranje i razmišljanje o mehanizmu koji će pokrenuti loptu, kupovina i traženje alata i materijala.

Nakon napornog rada, tokom kojeg su učenici ponekad morali raditi do pet ujutru, robot je poslan u Tel Aviv u koji je tim sletio 13. aprila na Regionalno takmičenje u Izraelu. Ovo takmičenje je u mnogo čemu bilo posebno i „prvo“: u činjenici da je Bosna i Hercegovina prvi put predstavljena na jednom takvom takmičenju i da su učenici koji školu pohađaju po nacionalnom programu prvi put bili uključeni u tako veliki projekt zajedno s UWCiM-om. Prvi put je toliko mostarskih škola sarađivalo i nadamo se da je takmičenje bilo prvi korak ka osiguravanju veće pomoći lokalnih firmi UWCiM-u.

„Duh ujedinjene Neretve“ je bio veoma uspješan u Izraelu i dobio je dvije nagrade. Nagrada „The Rookie Inspirational Award“ je dodijeljena cijelom timu za ujedinjenje zajednice i promoviranje vrijednosti internacionalizma. Ingrid Fiedler, kapiten tima, je nagrađena za doprinos širenju ideala i vrijednosti FIRST-a i napore u osnivanju i vođenju multietničkog tima, prvog takve vrste na Balkanu i prvog UWC tima iz robotike ikad oformljenog, te za svoju tehničku i kreativnu sposobnost. Jedna od nagrada koje je dobila je bila i posjeta Dean Kamen's Laboratories u SAD-u u društvu mentorice projekta.

and leading the multiethnic "The Spirit of United Neretva" team, the first one in the Balkans and the first UWC robotics team ever, as well as for her outstanding technical and creative expertise. Among other credits, she has been offered a visit to Dean Kamen's Laboratories in USA together with her mentor.

The process of constructing the robot and the competition itself received wide coverage by almost all the media in Bosnia and Herzegovina, highlighting it as one of the greatest examples of educational excellence.

Accomplishments were numerous and included giving students a chance to learn something new, present their skills in mechanics, electronics and programming, experience an international competition and meet their peers from other countries who share similar passion. It was amazing to see how science, knowledge and technology erase differences and give hope for brighter and sustainable future, proving once again that good education is at the foundation of any society.

Proces izrade robota i samo takmičenje su pokrili svi mediji u Bosni i Hercegovini, naglašavajući da je cijeli projekat jedan od najboljih primjera izvrsnosti u području obrazovanja. Uspjesi projekta robot su brojni, a uz ostalo učenici su dobili priliku da nauče nesto novo, predstave svoje vještine u mehanički, elektronički i programiranju, iskuse međunarodno takmičenje te upoznaju kolege iz drugih zemalja koji imaju slične strasti. Bilo je nevjerojatno vidjeti kako nauka, znanje i tehnologija brišu razlike i daju nadu u bolju i stabilnu budućnost, dokazujući još jednom da je obrazovanje temelj svakog društva.

Ms/Gđa. Felicidad Cristobal presenting graduating certificates to UWCiM students / Dodjeljuje certifikate o završetku školovanja učenicima Koledža

3.6. UWCiM Graduation Ceremony: Farewell Class 2010

On Wednesday, May 26, the students from the Class 2010 officially finished their education in the UWCiM. The UWCiM graduation ceremony traditionally hosts many distinguished guests from public life. The key-note speaker for the occasion was Ms. Felicidad Cristobal of the ArcelorMittal Foundation, which became the biggest donor of UWCiM in the period 2008-2010 by having funded scholarships for 62 students coming from BiH, neighbouring countries and the Eastern Europe.

3.6. Svečanost dodjele diploma Koledža: Oproštaj s generacijom 2010.

"Do not be afraid, do not allow fear to find a place to stay in your minds. Fear is always dangerous! Be aware of your thoughts and do not allow fear to master them, neither your life! Fear mostly comes when we just care for our personal success, but if what we care for is to make of this small planet a better place to live, to use the time we have here to help other people, we will change the world for the better." **Ms. Felicidad Cristobal, Managing Director of the ArcelorMittal Foundation, Spain**

"Ne plašite se i ne dozvolite da strah zavlada vašim umom. Strah je uvijek opasan. Budite svjesni svojih misli i ne dozvolite strahu da vodi vas i vaš život. Strah obično nastaje kad se brinemo samo za svoj lični uspjeh, ali ako nastojimo od ove planete napraviti bolje mjesto za život i iskoristiti vrijeme koje imamo da bismo pomogli drugim ljudima, promjenićemo svijet nabolje." **Gđa Felicidad Cristobal, direktorka ArcelorMittal Foundation, Španija**

"I've heard it said that the saddest goodbyes make for the happiest hellos; if that's true, then there are certainly some spectacular reunions in our future. Whether we're friends or not, my co-years, my first years, my teachers, we are a family." **Leah Reynolds, UWCiM graduate Class 2010, USA**

„Čula sam da iz najtužnijih oproštaja nastaju najsretniji ponovni susreti; ako je to tačno, onda nam u budućnosti zasigurno slijede spektakularna okupljanja. Učenici moje generacije, generacije iza mene, moji profesori, bilo da smo bili prijatelji ili ne, mi smo porodica.“ **Leah Reynolds, maturantica UWCiM-a, generacija 2010., SAD**

"We shared problems and comforted each others within the small world of our residence rooms. It was then that we started our new life, based on honest and strong friendships." **Dino Dedić, UWCiM graduate Class 2010, BiH**

„Dijelili smo probleme i tješili jedni druge u malom svijetu naših soba. Tad je za nas počeo novi život koji se temelji na iskrenom i snažnom prijateljstvu.“ **Dino Dedić, maturant UWCiM-a, generacija 2010., BiH**

HERCEG STEFAN KOSACA
& EPISCOPAL COLLEGE

4. Centre for the Professional Development of Teachers in BiH 4. Centar za profesionalni razvoj profesora u BiH

4.1. Director's Overview

In 2009-2010, the Centre for the Professional Development of Teachers focused on the following activities, in line with the development plan 2009-2012:

- professional workshops for teachers
- study visit to Slovenia for BiH ministers of education
- seminar for gymnasia headmasters
- brochure for science teachers.

Workshops for English and Math teachers were organized again because of the great interest shown among teachers of these subjects. The main goal of these workshops was the presentation of IB programme, assessment tools and usage of modern teaching methods. Discussions with participants and evaluations showed a wish of the participants for these training programs to continue as well as great satisfaction with their contents. It has to be underlined that these workshops were the first opportunity for professional training for most of the teachers in years. A study visit for Education Ministers to Slovenia was organized for the second time. The aim was to familiarize the representatives of ministries from BiH with the work of the institutions responsible for the development of education in Slovenia: Education Institute, Centre for vocational education and National Examination Centre. This cooperation is proving very fruitful, as ministers think about what education reform should aim at and how to implement it. For the first time, Tuzla hosted a seminar for the gymnasia headmasters with the purpose to discuss introduction of the IB programme to gymnasia in BiH. Again, a large number of applications proved the great interest for the IB programme.

4.1. Osvrt direktora

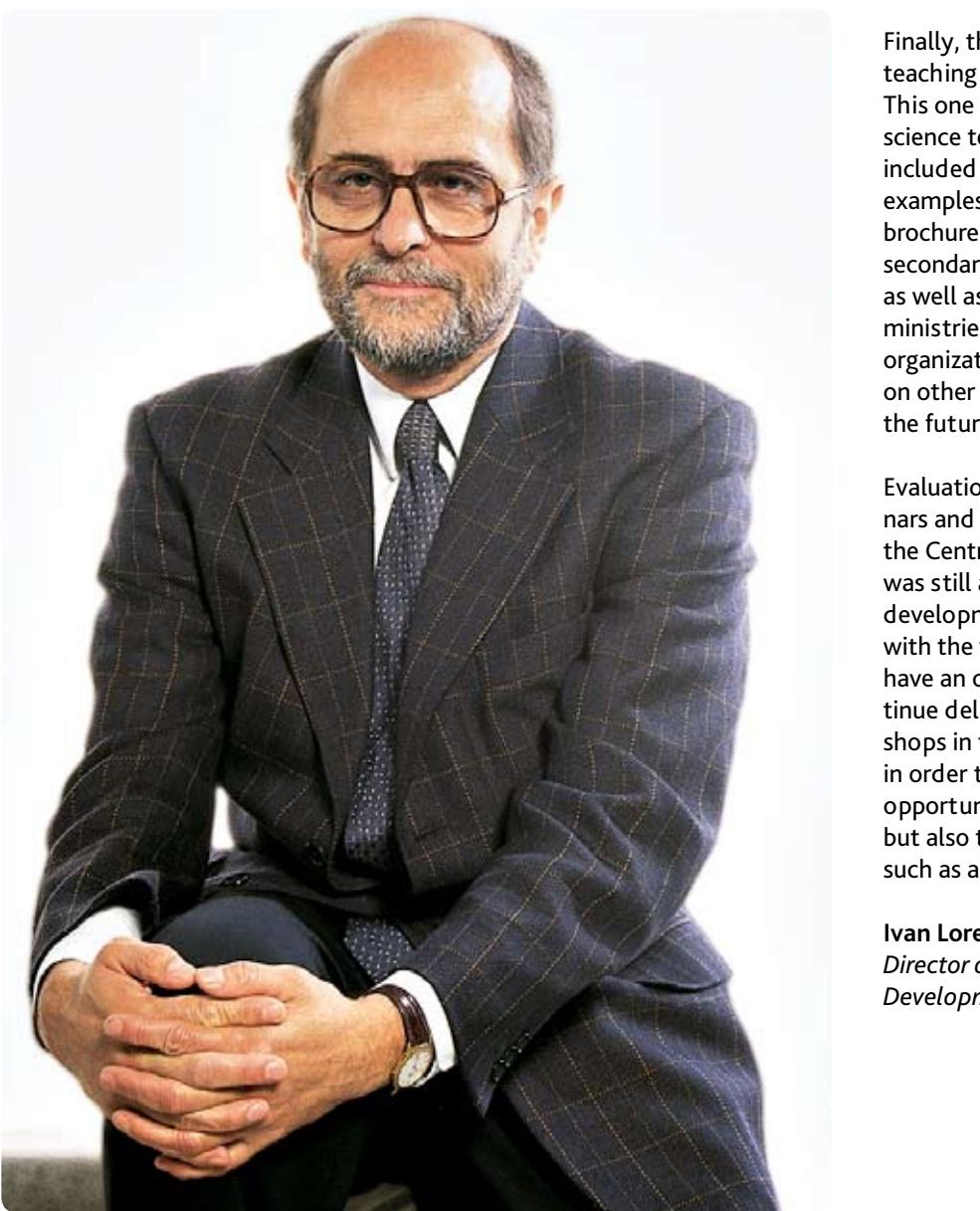
U toku 2009/2010., Centar za razvoj profesora se usredotočio na sljedeće aktivnosti u skladu s razvojnim planom 2009-2019:

- stručni seminari za profesore
- posjeta Sloveniji upriličena za ministre obrazovanja u BiH
- seminar za direktore gimnazija
- publiciranje brošura za profesore prirodnih nauka

Radionice za profesore engleskog jezika i matematike su ponovno organizirane zbog velikog interesa profesora tih predmeta. Osnovni cilj radionica je bio prezentacija Programa međunarodne mature , materijala za provjeru znanja, ocjenjivanje i korištenje modernih nastavnih metoda. Razgovori s učesnicima i ocjene radionica su pokazali želju da se ovakve obuke nastave. Moram naglasiti i da su radionice za većinu profesora bile prva prilika za profesionalno usavršavanje koja im je pružena tokom dugog niza godina.

Posjeta Sloveniji za ministre obrazovanja je organizirana po drugi put. Cilj je bio upoznavanje predstavnika ministarstava iz BiH s radom institucija nadležnih za razvoj obrazovanja u Sloveniji: Pedagoški zavod, Centar za usmjereno obrazovanje i Nacionalni ispitni centar. Ovakav vid saradnje čini se donosi plodove jer su ministri počeli razmišljati u kom pravcu bi reforma obrazovanja trebala krenuti, šta bi trebalo da bude njen cilj i kako je provesti.

Tuzla je prvi put bila domaćin seminara za direktore gimnazija, a sama svrha susreta je bila razgovor o uvođenju Programa međunarodne mature u bosanskohercegovačke gimnazije. Ponovo je veliki broj prijava pokazao da u BiH vlada veliki interes za ovaj program.

Finally, the first brochure on good teaching practices was published. This one was created by Bosnian science teachers for their peers and included teaching guidelines and examples of experimental work. The brochure was distributed to 303 secondary schools in the country as well as to pedagogical institutes, ministries of education, international organizations and donors. Brochures on other subjects will be created in the future.

Evaluations of the workshops, seminars and study visits organized by the Centre indicated to us that there was still a need for such professional development and the satisfaction with the work of the Centre. We have an obligation not only to continue delivering high quality workshops in the more regular subjects in order to allow more teachers the opportunity to attend our trainings, but also to expand to "deficit areas" such as assessment.

Ivan Lorenčić,
Director of the Centre for Professional Development of Teachers in BiH

Konačno je izdata i prva brošura s primjerima dobre nastavne prakse. Autori ove brošure su bosanskohercegovački profesori prirodnih nauka, a namijenjena je njihovim kolegama i sadrži smjernice za vođenje nastave i primjere eksperimentalnog rada. Brošuru su doobile 303 srednje škole u zemlji, pedagoški zavodi, ministarstva obrazovanja, međunarodne organizacije i donatori. U narednom periodu je planirano izdavanje sličnih brošura i za druge predmete.

Ocjena radionica, seminara i studijskih posjeta u organizaciji Centra je pokazala da postoji potreba za profesionalnim razvojem te vrste i zadovoljstvo njegovim radom. Naša obaveza je ne samo nastavak organiziranja seminara visoke kvalitete za profesore kako bismo što većem broju njih omogućili usavršavanje, nego proširiti naše aktivnosti i u tzv. deficitarna područja kao što je ocjenjivanje.

Ivan Lorenčić,
Direktor Centra za profesionalni razvoj profesora u BiH

4.2. Activities in the School Year 2009-2010

- Workshop for the English teachers "Contemporary Trends in Teaching English", October 2009; attended by 27 English teachers representing 21 towns (Banja Luka, Bijeljina, Busovača, Cazin, Donji Vakuf Goražde, Gornji Vakuf, Gradačac, Jajce, Kakanj, Lukavac, Maglaj, Mosta, Novi Grad Novi Travnik, Orašje, Ribnik, Rudo, Sarajevo Tešanj and Vlasenica).

The presentation of the way of using new technologies in classes was the main focus of the interactive and dynamic lectures, led by the Slovenian IB teachers, Barbara Gostiša-Pretnar and Miro Mrčela, who were assisted by the UWCiM's English B teacher, Ivana Knježević of BiH.

- Workshop for the Mathematics teachers "Contemporary Trends in Teaching Mathematics", October 2009; attended by 25 Math teachers representing 16 towns (Banja Luka, Bijeljina, Bosanska Krupa, Cazin, Gornji Vakuf, Kalesija, Lukavac, Maglaj, Mostar, Novi Travnik, Orašje, Sarajevo Velika Kladuša, Visoko and Zenica).

English language workshop / Radionica za profesore engleskog jezika

4.2. Aktivnosti u školskoj 2009/ 2010. godini

- Radionica za profesore engleskog jezika pod naslovom „Savremeni trendovi u nastavi engleskog jezika“, oktobar 2009; učestvovalo 27 profesora engleskog jezika iz 21 grada (Banja Luka, Bijeljina, Busovača, Cazin, Donji Vakuf, Goražde, Gornji Vakuf, Gradačac, Jajce, Kakanj, Lukavac, Maglaj, Mostar, Novi Grad, Novi Travnik, Orašje, Ribnik, Rudo, Sarajevo Tešanj i Vlasenica).

Glavni fokus interaktivnih i dinamičnih predavanja koja su vodili slovenački IB profesori Barbara Gostiša-Pretnar i Miro Mrčela, uz pomoć profesorice engleskog jezika B u UWCiM-u Ivane Knjažević iz BiH, je bila prezentacija načina korištenja novih tehnologija u nastavi.

- Radionica za profesore matematike pod nazivom „Savremeni trendovi u nastavi matematike“, oktobar 2009; učestvovalo je 25 profesora matematike iz 16 gradova (Banja Luka, Bijeljina, Bosanska Krupa, Cazin, Gornji Vakuf, Kalesija, Lukavac, Maglaj, Mostar, Novi Travnik, Orašje, Sarajevo Velika Kladuša, Visoko i Zenica).

"The biggest success of the English language workshop is that it did not treat general themes, as is the case most of the times. It was focused on specific problems teachers deal with in their work." **Nataša Nikić, English teacher in Gymnasium Banja Luka**

„Najveći uspjeh radionice engleskog jezika je što nije tretirala opšte teme kao što je to obično slučaj. Fokusirala se na specifične probleme s kojima se profesori susreću u svom radu.“ **Nataša Nikić, profesorka engleskog jezika u Gimnaziji Banja Luka**

The leaders of the workshop were Slovenian IB teacher, Barbara Pećanac and UWCiM IB teacher, Jordanka Marčeta of BiH

- Study visit to Slovenia for the representatives of education ministries "Contemporary Trends in Education Development in Slovenia", November 2009; attended by six representatives of five education ministries (Ministry of Civil Affairs BiH, Ministry of Education of Herzegovina-Neretva Canton, Ministry of Education of Posavina Canton, Ministry of Education of Tuzla Canton, Ministry of Education of Una-Sana Canton).

The programme included a visit to the Ministry of Education of the Republic of Slovenia where the ministers learnt how the education reform process was organized in Slovenia during the 90's and what was its main focus. Slovenian educational experts also shared their experiences in transferring some of the IB methodology in the Slovenian national curriculum, especially in defining the national baccalaureate. At the Slovenian Institute for Education and Examination Centre, BiH Ministers learnt more about the constant monitoring of education practice in Slovenian schools as well as about the process of the adoption and

Meetings in Slovenia / Sastanci u Sloveniji

Radionicu su vodili IB profesori Barbara Pećanac iz Slovenije i Jordanka Marčeta iz UWCiM- a, BiH.

- Studijska posjeta Sloveniji za predstavnike ministarstava obrazovanja pod nazivom „Savremeni trendovi u razvoju obrazovanja u Sloveniji“, novembar 2009.; učestvovalo je šest predstavnika iz pet ministarstava obrazovanja (Ministarstvo civilnih poslova BiH, Ministarstvo obrazovanja Hercegovačko-neretvanskog kantona, Ministarstvo obrazovanja Posavskog kantona, Ministarstvo obrazovanja Tuzlanskog kantona, Ministarstvo obrazovanja Unsko-sanskog kantona).

Program posjete je obuhvatio posjetu Ministarstvu obrazovanja Republike Slovenije, gdje su ministri upoznati s provedbom obrazovne reforme i njezinim fokusom. Slovenski stručnjaci u području obrazovanja su sa kolegama iz BiH podijelili svoja iskustva u prenosu dijela metodologije Programa međunarodne mature u slovenski nastavni plan i program, posebno u definiranju državne mature. U Zavodu za školstvo i Ispitnom centru Slovenije, ministri iz BiH su naučili nešto više o stalnom praćenju obrazovne prakse u slovenskim školama i o postupku

"It is my great pleasure to participate in your workshops, because they are a true refreshment and cure in the education process burdened with ever growing bureaucracy. I really think that only within quality professional workshops we can affirm and see our position among peers." **Dario Alagić, English teacher in High School in Novi Travnik**

"Veliko mi je zadovoljstvo sudjelovati u vašim radionicama jer su one pravo osvježenje i lijek za obrazovni proces koji je opterećen sve većom birokracijom. Zaista mislim da se samo unutar kvalitetnih stručnih radionica možemo potvrditi i uvidjeti svoju poziciju među kolegama." **Dario Alagić, profesor engleskog jezika u Srednjoj školi Novi Travnik**

Initial meetings with Tuzla Canton Ministry of Education / Inicijalni sastanak s predstavnicima obrazovnih vlasti Tuzlanskog kantona

"At the seminar, I gained new knowledge and directions for performing quality and modern Mathematics." **Senka Ibrahimpašić, Mathematics teacher in Gymnasium "Bosanska Krupa"**

"Na seminaru sam stekla novo znanje i dobila smjernice za vođenje kvalitetne i moderne nastave iz matematike." **Senka Ibrahimpašić, profesorka matematike u Gimnaziji Bosanska Krupa**

"I would mark the quality of the seminar as excellent, the same goes for lecturers. Allowing different approaches to education to our students is a benefit to our school." **Mensur Sinanović, headmaster of Gymnasium "Rizah Odžičkić" in Zavidovići**

"Kvalitet seminara i predavanja bih ocijenio odličnom ocjenom. Omogućavanje drugačijeg pristupa obrazovanju našim učenicima je od velike koristi za našu školu." **Mensur Sinanović, direktor Gimnazije Rizah Odžičkić u Zavidovićima**

usvajanja i provedbe savremenih nastavnih trendova u organiziranju časova. Prijestvovali su i časovima u Školskom centru Ptuj i u Drugoj gimnaziji u Mariboru. Mišljenje o posjeti je bilo izuzetno pozitivno i svi ministri su naglasili važnost stalne razmjene iskustava u regiji.

- Konferencija o obrazovanju za direktore gimnazija pod naslovom „Perspektive u uvođenja Programa međunarodne mature u gimnazije u BiH“ u martu 2010. okupila je 42 direktora gimnazija iz 30 gradova (Bužim, Bijeljina, Bosnača, Bugojno, Bosanska Krupa, Donji Vakuf, Dobojski Istok, Gračanica, Goražde, Gornji Vakuf, Kakanj, Kladanj, Kalinovik, Kalesija, Lukavac, Maglaj, Milići, Mostar, Odžak, Orašje, Sarajevo, Sanski Most, Srebrenik, Tuzla, Vitez, Visoko, Vlasenica, Zavidovići, Zenica i Zvornik).

Presenters at the conference were experienced IB teachers from Slovenia, Barbara Gostiša-Pretnar, Mirko Mrčela and Ivan Lorenčič. The conference held in Tuzla on March 8-9 opened the discussion on widening the network of schools offering IB in BiH and presented the steps that need to be taken in order for an interested school to fulfil the requirements.

Prezentatori na konferenciji su bili iskusni IB profesori iz Slovenije Barbara Gostiša-Pretnar, Mirko Mrčela i Ivan Lorenčič. Konferencija je održana u Tuzli 8. i 9. marta i na njoj se uglavnom diskutiralo o proširenju mreže škola koje nude Program međunarodne mature u BiH, a predloženi su i koraci koji se moraju preduzeti da bi škola koja je zainteresirana za uvođenje programa ispunila potrebne uvjete.

- The Centre for Professional Development of Teachers in BiH published a brochure "Guide for High-Schools Teachers of Chemistry, Physics and Biology".

The aim of the brochure is to offer innovative teaching methods in Physics, Chemistry and Biology to teachers across Bosnia and Herzegovina. The authors of the brochure are six science teachers from Kakanj, Sarajevo, Srebrenica, Tuzla and Žepče who attended a study visit for science teachers to Slovenia in late 2008, organized by the Initiative's Centre for the Professional Development of Teachers. The brochure was created on several follow-up workshops initiated by the participants. During the preparation of the materials, the authors worked closely with their experienced Slovenian colleagues under the supervision of Ivan Lorenčič, the director of the Centre for Professional Development of Teachers in BiH. The publishing of the brochure is a part of UWC-IB Initiative efforts in facilitating the education reform in BiH. The brochure was distributed in secondary schools through the country. We thank the authors of the brochure for their hard work and valuable contribution to disseminating modern practices to their peers nationwide: Mensura Novo and Aleksandra Tubić (Physics); Derviša Sikira and Mirsada Begović (Biology); Aida Herceg and Stanislava Marjanović (Chemistry)

- Slovenian Centre for European Perspective (CEP) and UWC-IB Initiative in BiH, in cooperation with the "Education First" (EF) language school launched the call for the project "**Intercultural Challenge**" for schools in Bosnia and Herzegovina in October 2009. The aim of the project was to stimulate cooperation among high schools in BiH and young people of different religious, cultural, ethnic and national backgrounds and to allow teachers a different kind of extra curriculum involvement.

The winners of the competition were the students from the Gymnasium "Vaso Pelagić" from Brčko. In the ceremony held on November 20 in Mostar their project "Fair of Resemblance" was declared the best in the strong competition of eleven final high-school projects, coming from gymnasias in Banja Luka, Kakanj, Modriča, Mostar, Sarajevo, Tuzla, Vlasenica, Višegrad and Žabljak-Usore. The award is sponsored by the "Education First" (EF) language school and included a two-week foreign language course as well as enrolment fees for the winning team in the EU country of their choice. Beside the rewarding ceremony, CEP and UWC-IB Initiative also organized two-day workshops and lectures on intercultural dialogue. During the workshop, the students were presented some basic concepts of intercultural stereotypes, followed by the discussion on intercultural practice in everyday life.

- Centar za profesionalni razvoj profesora u BiH je izdao brošuru „Vodič za profesore hemije, fizike i biologije u srednjim školama“.

Svrha brošure je upoznavanje profesora u cijeloj BiH s inovativnim nastavnim metodama u oblasti fizike, hemije i biologije. Autori brošure su profesori tih predmeta iz Kakanja, Sarajeva, Srebrenice, Tuzle i Žepče, koji su sudjelovali u studijskoj posjeti profesora iz BiH Sloveniji krajem 2008., u organizaciji Centra za profesionalni razvoj UWC-IB Inicijative. Brošura se temelji na znanju stečenom na više radionica koje su inicirali učesnici. U toku pripreme materijala autoru su tijesno sarađivali s njihovim iskusnim slovenskim kolegama pod nadzorom Ivana Lorenčića, direktora Centra za profesionalni razvoj profesora u BiH. Izdavanje brošure je dio napora koje UWC-IB ulaže u podržavanje reforme obrazovanja u BiH. Brošura je podijeljena srednjim školama diljem zemlje.

Zahvaljujemo autorima brošure na njihovom trudu i nastojanjima da svoje kolege u cijeloj zemlji upoznaju sa savremenim praksama u nastavi: Mensuri Novo i Aleksandri Tubić (fizika); Derviši Sikiri i Mirsadi Begović (biologija); Aidi Herceg i Stanislavi Marjanović (hemija).

Mathematics workshop / Radionica iz matematike

Winners of the "Intercultural Challenge" / Pobjednici "Međukulturalnog izazova"

- Slovenski Centar za evropske perspektive (CEP) i UWC-IB Inicijativa u BiH su u saradnji sa Školom za strane jezike Education First (EF) uputili poziv za projekt Međukulturalni izazov školama u BiH u oktobru 2009. Cilj projekta je bio stimuliranje saradnje među srednjim školama u BiH i mladim ljudima različite nacionalne, vjerske, kulturne i etničke pripadnosti te omogućavanje profesorima da se uključe u različite vannastavne aktivnosti.

Pobjednici natjecanja su bili učenici Gimnazije Vaso Pelagić iz Brčkog. Na ceremoniji održanoj 20. novembra u Mostaru, njihov projekt „Sajam sličnosti“ je proglašen najboljim u jakoj konkurenciji od jedanaest projekata koje su osmisili učenici gimnazija u Banja Luci, Kakanju, Modriči, Mostaru, Sarajevu, Tuzli, Vlasenici, Višegradi i Žabljak-Usori. Sponzor nagrade bila je slovenska Škola za strane jezike Education First (EF), a nagrada je bila dvosedmični kurs stranog jezika i troškovi upisnine za pobjednički tim u jednoj od zemalja EU po njihovom izboru. Pored ceremonije dodjele nagrada, CEP i UWC-IB Inicijativa su organizirali dvodnevne radionice i predavanja o međukulturalnom dijalogu. Tokom radionica učenicima su predstavljeni osnovni koncepti međukulturalnih stereotipa, nakon čega je uslijedila diskusija o međukulturalnoj praksi u svakodnevnom životu.

5. Financial Statement* for School Year 2009-2010 (all figures in Euros)

5. Finansijski izvještaj* za školsku godinu 2009./2010. (svi iznosi izraženi u eurima)

INCOME / PRIHODI 2009-2010	
Governments / Vlade	349.900,00
Foundations and Organizations / Zaklade i organizacije	56.300,00
UWC and UWC National Committees / UWC i Nacionalni UWC odbori	341.400,00
IB Fund US, Inc. / Fond Organizacije za međunarodnu maturu SAD	603.900,00
Private Donors / Privatne donacije	7.300,00
Business Donors / Donacije poduzeća	111.700,00
IB Fund US, Inc., donation for Second Gymnasium Sarajevo and Gymnasium Banja Luka / Fond Organizacije za međunarodnu maturu SAD, donacija Drugoj gimnaziji Sarajevo i Gimnaziji Banja Luka	187.700,00
Other income / Ostali prihodi	9.700,00
Total / Ukupno	1.667.900,00

EXPENSES / RASHODI 2009-2010	
Capital expenses / Kapitalni izdaci	5.800,00
Staff cost / Troškovi za uposlenike	742.900,00
Student accommodation / Smještaj učenika	426.700,00
Academic departments / Akademski odjeli	94.500,00
Activity, Community Service Program and Special Projects / Aktivnosti, program službe u lokalnoj zajednici i specijalni projekti	45.800,00
Teacher Training and Development Activities / Obuka profesora i razvojne aktivnosti	36.400,00
Administration, Management and Program Development / Administracija, upravljanje i programski razvoj	111.300,00
Association general expenses / Opći troškovi udruženja	1.300,00
Support to Second Gymnasium Sarajevo and Gymnasium Banja Luka / Podrška Drugoj gimnaziji Sarajevo i Gimnaziji Banja Luka	187.700,00
Total / Ukupno	1.652.400,00

*Subject to final approval by auditors. Detailed financial statement is available upon request.
 *Podložno finalnom revizorskom odobrenju. Detaljan finansijski izvještaj je dostupan na zahtjev.

5.1. List of Supporters

5.1. Lista donatora

PREPARATORY PHASE 2002-2004/PRIPREMNA FAZA 2002-2004

- Antonin B. Besse
- Finnish Cultural Network / Finska kulturna mreža
- UWC of the Adriatic

LAUNCH PHASE 2005-2006/FAZA LANSIRANJA PROJEKTA 2005-2006

- CIDA (Canadian International Development Agency)/(Kanadska međunarodna razvojna agencija)
- City of Mostar /Grad Mostar
- Finnish Cultural Foundation / Finska kulturna fondacija
- Finnish UWC Network /Mreža UWC Finske
- German UWC Network /Mreža UWC Njemačke
- International Baccalaureate /Organizacija za međunarodnu maturu
- Norwegian Embassy in Sarajevo/Ambasada Norveške u Sarajevu
- Norwegian Ministry of Foreign Affairs/Ministarstvo vanjskih poslova Norveške
- International Office UWC /Međunarodni ured UWC

Private Donors/Privatni donatori

- Braneti Marius Antonius
- Antonin B. Besse
- Stephan Barker
- Cynthia Baxter
- Philip Green
- Seppo Honkapohja
- Matti Hovila
- Sudi Kivipuro
- Kaise Luiro
- Kirsi Munck

- Laura Peuhkuri
- Mika Saarinen
- Anke Steenken
- Bert Twaalfhoven
- George Walker

Volonteri

- Gaia Baracetti
- Charles Dougherty
- Joonas Govenius
- David Humphreys
- Saila Huusko
- Imke Jahner
- Adrian McKerracher
- Khadeejah Nassem
- Michelle Stolp

IMPLEMENTATION PHASE 2006-2010/FAZA PROVEDBE 2006-2010

Governments/Vlade

- City of Mostar/Grad Mostar
- Dutch Ministry of Foreign Affairs/Ministarstvo vanjskih poslova Holandije
- European Union/Evropska Unija
- Italian Government (Italian Ministero Degli Affari Esteri)/Vlada Italije
- Ministry of Civil Affairs BiH/Ministarstvo civilnih poslova BiH
- Norwegian Embassy in Sarajevo/Ambasada Norveške u Sarajevu
- Spanish Government/Rescate/Vlada Španije/ Rescate

Private Donors/Privatni donatori

- Braneti Marius Antonius
- Antonin B. Besse
- Stephan Barker
- Cynthia Baxter
- Philip Green
- Seppo Honkapohja
- Matti Hovila
- Sudi Kivipuro
- Kaise Luiro
- Kirsi Munck

Foundations and organizations /Zaklade i organizacije

- ArcelorMittal Foundation
- CfBT Education Trust UK
- Davis Scholarship Fund
- ERSTE Foundation
- Finnish Cultural Foundation
- Genworth Financial Foundation
- Italian Junior Chamber of Commerce
- Lifeline Association
- The Millipore Foundation
- Open Society Foundation, BiH
- David and Lucile Packard Foundation
- Prince of Wales Foundation
- Seattle Foundation
- Swiss Rotary Club
- Young Presidents's Organisation
- International Baccalaureate/ Organizacija za međunarodnu maturu
- IB grant

United World Colleges /Koledži ujedinjenog svijeta

- Red Cross Nordic UWC
- UWC Li Po Chun
- UWC of the Adriatic
- UWC of the Atlantic
- UWC Pearson
- UWC International Office

United World Colleges National Committees and Networks / Nacionalni odbori i mreže Koledža ujedinjenog svijeta

- Albanian National Committee
- Austrian National Committee
- Belarus National Committee

- Belgium National Committee
- Croatian National Committee
- Czech National Committee
- Danish National Committee
- Dutch National Committee
- Egyptian National Committee
- Finnish National Committee
- Finnish UWC Network
- German UWC National Committee
- German UWC Network
- Israeli National Committee
- Italian National Committee
- Lebanon National Committee
- Macedonian National Committee
- Montenegrin National Committee
- Norwegian National Committee
- Polish UWC National Committee
- Russian National Committee
- Serbian National Committee
- Slovakian National Committee
- Spanish National Committee
- Swaziland National Committee
- Tajikistan National Committee
- Turkish UWC alumni
- UK National Committee
- USA National Committee

Business Donors/Korporativni donatori

- AON Holdings, The Netherlands
- AvaCom, Mostar
- Commerzbank AG, Filiale Prague
- Dom Holding, Croatia
- Comport d.o.o., Kosovo
- Fortuna, Mostar
- ITSC Jordan
- Andrew Bollington
- Mr and Mrs Alvin Chereskin
- Marie Claudel
- Mr and Mrs Thomas P. Dickerson
- Phyllis R. Farley
- Friends of Antonin Besse
- Friends of Wendy Xerri

Donations in Kind and Secondments /Donacije u naravi i kroz razmjenu stručnjaka

- Attorneys at Law Borenius & Kemppinen Ltd, Finland

- August Haffenreffer
- Gerry and Patricia Hull
- Diana and Kelly Kincannon
- Birgit Kunrath
- Andrea and Malcom Lucard
- Neil Milton
- Lu Pat Ng
- John L. Nichol
- Stephen Molson
- Terri and Robert Rakusin
- Brad Richardson and Douglas Gruenau
- Ronald W. Rubinow
- Ferdinand and Monique Seefried
- Gregory Shaw
- Stephen Spahn

Staff of IB/Osoblje IB

- Deirdre Stevenson
- Sarik Tara
- Bettina Tria
- Litsa Tsitsera
- George Walker
- Anja Weiss
- John Whitehead

Reconstruction of Common Facilities in Mostar Gymnasium / Obnova zajedničkih prostorija u Gimnaziji Mostar

- BiH Federation Government / Vlada Federacije BiH
- British Government / Britanska vlada
- Canadian Government / Kanadska vlada
- City of Mostar /Grad Mostar
- City of Stuttgart /Grad Stuttgart
- Council of Europe Development Bank / Razvojna banka Vijeća Evrope
- Dutch Government / Holandska vlada
- German Federal Government / Federalna vlada Njemačke
- Japanese Embassy / Ambasada Japana
- Norwegian Government / Vlada Norveške
- Spanish Government / RESCATE / Vlada Španije / RESCATE

Contact / Kontakt:

UWC-IB Initiative in BiH / UWC-IB Inicijativa u BiH

United World College in Mostar / Koledž ujedinjenog svijeta u Mostaru
Španski trg 1, 88000 Mostar

Phone / Tel: +387 36 320 601; +387 36 323 273

Fax: +387 36 319 526

e-mail: info@uwcim.uwc.org

www.uwc-ibo.org

Development Office/ Ured za razvoj

Skenderija 33, P.O. Box /P.P. 495, 71000 Sarajevo

Phone/ Tel : +387 33 212 083 ; +387 33 557 595

Fax: +387 33 557 596

e-mail: development@uwcim.uwc.org

www.uwc-ibo.org